

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/858

z dnia 30 maja 2022 r.

w sprawie systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru, a także zmiany rozporządzeń (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 909/2014 oraz dyrektywy 2014/65/UE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ważne jest zapewnienie, aby unijne przepisy dotyczące usług finansowych były skrojone na miarę epoki cyfrowej, a także przyczyniały się do tworzenia gospodarki dostosowanej do przyszłych wyzwań, która będzie przynosić korzyści obywatelom, w tym poprzez umożliwienie korzystania z innowacyjnych technologii. Badanie, opracowywanie i promowanie wykorzystania przełomowych technologii w sektorze finansowym, w tym wykorzystywanie technologii rozproszonego rejestru (DLT), leży w interesie politycznym Unii. Kryptoaktywa są jednym z głównych zastosowań technologii rozproszonego rejestru w sektorze finansowym.
- (2) Większość kryptoaktywów wykracza poza zakres unijnych przepisów dotyczących usług finansowych i stwarza wyzwania między innymi w obszarze ochrony inwestorów, integralności rynku, zużycia energii i stabilności finansowej. Takie kryptoaktywa wymagają zatem specjalnych ram regulacyjnych na poziomie Unii. Z kolei inne kryptoaktywa kwalifikują się jako instrumenty finansowe w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽⁴⁾. W zakresie,

⁽¹⁾ Dz.U. C 244 z 22.6.2021, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 31.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 marca 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 12 kwietnia 2022 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

w jakim kryptoaktywa kwalifikują się jako instrumenty finansowe zgodnie z tą dyrektywą, pełny zbiór unijnych przepisów dotyczących usług finansowych – w tym rozporządzenia (UE) nr 236/2012 ⁽⁵⁾, (UE) nr 596/2014 ⁽⁶⁾, (UE) nr 909/2014 ⁽⁷⁾ i (UE) 2017/1129 ⁽⁸⁾ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/26/WE ⁽⁹⁾ i 2013/50/UE ⁽¹⁰⁾ – potencjalnie ma zastosowanie do emitentów takich kryptoaktywów oraz przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z takimi kryptoaktywami.

- (3) Oczekuje się, że tzw. „tokenizacja” instrumentów finansowych, tj. cyfrowe odzwierciedlenie instrumentów finansowych w rozproszonych rejestrach lub emisja tradycyjnych klas aktywów w formie tokenów w celu umożliwienia ich emisji, przechowywania i przenoszenia w rozproszonym rejestrze, otworzy nowe możliwości poprawy efektywności w procesie obrotu i rozliczeń posttransakcyjnych. Ponieważ jednak największe kompromisy związane z ryzykiem kredytowym i płynnością dotyczą świata stokenizowanego, sukces systemów opartych na tokenach będzie – przynajmniej na razie – zależeł od tego, jak dobrze współdziałają one z tradycyjnymi systemami opartymi na rachunkach.
- (4) Unijne przepisy dotyczące usług finansowych nie zostały opracowane z myślą o technologii rozproszonego rejestru i kryptoaktywach oraz zawierają przepisy, które potencjalnie uniemożliwiają lub ograniczają korzystanie z technologii rozproszonego rejestru do celów emisji kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe, obrotu takimi kryptoaktywami i ich rozrachunku. Obecnie brak jest również zatwierdzonych infrastruktur rynku finansowego wykorzystujących technologię rozproszonego rejestru do świadczenia usługi obrotu lub rozrachunku, lub kombinacji takich usług, w odniesieniu do kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe. Rozwój rynku wtórnego takich kryptoaktywów mógłby przynieść wielorakie korzyści, takie jak większa efektywność, przejrzystość i konkurencja w zakresie działalności związanej z obrotem i rozrachunkiem.
- (5) Istnieją jednocześnie luki regulacyjne wynikające ze specyfiki prawnej, technologicznej i operacyjnej związanej z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru i kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe. Na przykład protokoły i „inteligentne umowy”, będące podstawą kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe, nie podlegają żadnym wymogom w zakresie przejrzystości, wiarygodności lub bezpieczeństwa. Technologia, na której opierają się te kryptoaktywa, może również wiązać się z pewnymi nowymi formami ryzyka, do których nie odniesiono się w odpowiedni sposób w obowiązujących przepisach. Mimo iż w Unii opracowano szereg projektów dotyczących obrotu kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe oraz powiązanych usług i działalności w zakresie rozliczania posttransakcyjnego takich kryptoaktywów, niewiele z nich znajduje się obecnie w użyciu, a te, które już funkcjonują, mają ograniczony zakres. Ponadto, jak podkreślały grupa doradcza Europejskiego Banku Centralnego (EBC) ds. infrastruktury rynkowych w zakresie papierów wartościowych i zabezpieczeń oraz grupa doradcza EBC ds. infrastruktury rynkowych w zakresie płatności, korzystanie z technologii rozproszonego rejestru wiązałoby się z podobnymi wyzwaniem jak w przypadku konwencjonalnej technologii, takimi jak kwestie fragmentacji i interoperacyjności, a także potencjalnie stwarzałoby nowe problemy, na przykład związane z ważnością prawną tokenów. Biorąc pod uwagę niewielkie doświadczenie związane z obrotem kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe oraz powiązanymi usługami i działalnością w zakresie rozliczania posttransakcyjnego, wprowadzenie znaczących zmian w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych w celu umożliwienia pełnego wykorzystywania takich kryptoaktywów oraz technologii, na której się opierają, byłoby obecnie przedwczesne. Jednocześnie proces tworzenia infrastruktury rynku finansowego na potrzeby kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe jest obecnie ograniczony wymogami przewidzianymi w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych, które nie są dostosowane do kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe lub do korzystania z technologii rozproszonego rejestru. Na przykład platformy obrotu kryptoaktywami udzielają zazwyczaj bezpośredniego dostępu inwestorom detalicznym, podczas gdy tradycyjne systemy obrotu udzielają zazwyczaj dostępu inwestorom detalicznym wyłącznie za pośrednictwem pośredników finansowych.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących swapów ryzyka kredytowego (Dz.U. L 86 z 24.3.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywę Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywę 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12).

⁽⁹⁾ Dyrektywa 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych (Dz.U. L 166 z 11.6.1998, s. 45).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym, dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę Komisji 2007/14/WE ustanawiającą szczegółowe zasady wdrożenia niektórych przepisów dyrektywy 2004/109/WE (Dz.U. L 294 z 6.11.2013, s. 13).

- (6) Aby umożliwić rozwój kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe oraz rozwój technologii rozproszonego rejestru, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu ochrony inwestorów, integralności rynku, stabilności finansowej i przejrzystości, a także unikaniu arbitrażu regulacyjnego i luk w prawie, warto rozważyć możliwość wdrożenia systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru w celu przetestowania takich infrastruktur rynkowych opartych na DLT (zwanego dalej „systemem pilotażowym”). System pilotażowy powinien umożliwić określonym infrastrukturom rynkowym opartym na DLT tymczasowe zwolnienie z niektórych szczególnych wymogów unijnych przepisów dotyczących usług finansowych, które mogłyby w przeciwnym razie uniemożliwić operatorom opracowywanie rozwiązań w zakresie obrotu kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe i rozrachunku transakcji związanych z takimi kryptoaktywami, nie osłabiając przy tym jakichkolwiek obowiązujących wymogów lub zabezpieczeń stosowanych do tradycyjnych infrastruktur rynkowych. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT i ich operatorzy powinni posiadać odpowiednie zabezpieczenia związane z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru, aby zapewnić skuteczną ochronę inwestorów, w tym jasno określone łańcuchy odpowiedzialności wobec klientów za wszelkie straty wynikające z błędów operacyjnych. System pilotażowy powinien również umożliwiać Europejskiemu Urzędowi Nadzoru (Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) ustanowionemu rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010⁽¹¹⁾ (ESMA) oraz właściwym organom wyciąganie wniosków ze stosowania systemu pilotażowego oraz nabycie doświadczeń w zakresie szans i szczególnych ryzyk związanych z korzystaniem z kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe oraz z technologii, na której się opierają. Doświadczenia nabyte w ramach systemu pilotażowego powinny pomóc określić ewentualne praktyczne propozycje odpowiednich ram regulacyjnych w celu wprowadzenia w prawie Unii ukierunkowanych dostosowań w odniesieniu do emisji, przechowywania i obsługi aktywów, obrotu instrumentami finansowymi obsługiwanymi przez DLT oraz ich rozrachunku.
- (7) Aby osiągnąć cele systemu pilotażowego należy utworzyć nowy unijny status dla infrastruktury rynkowej opartej na DLT w celu zapewnienia, aby Unia mogła odgrywać pierwszoplanową rolę w zakresie instrumentów finansowych w formie tokenów oraz aby przyczynić się do rozwoju rynku wtórnego takich aktywów. Status infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinien mieć charakter fakultatywny i nie powinien uniemożliwiać infrastrukturom rynku finansowego, takim jak systemy obrotu, centralne depozyty papierów wartościowych (CDPW) i kontrahenci centralni (CCP), rozwijania usług i działalności w zakresie obrotu kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe lub kryptoaktywami opierającymi się na technologii rozproszonego rejestru oraz rozliczania posttransakcyjnych tych kryptoaktywów, w ramach obowiązujących unijnych przepisów dotyczących usług finansowych.
- (8) Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny dopuszczać do obrotu lub rejestrować w rozproszonym rejestrze wyłącznie instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT. Instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT powinny być kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe, które emituje się, zbywa i przechowuje w rozproszonym rejestrze.
- (9) Unijne przepisy dotyczące usług finansowych mają być neutralne, jeżeli chodzi o korzystanie z jakiegokolwiek konkretnej technologii kosztem innej. Należy zatem unikać odniesień do określonego rodzaju technologii rozproszonego rejestru. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT powinni zapewnić, aby byli oni w stanie spełnić wszystkie mające zastosowanie wymogi, niezależnie od wykorzystywanej technologii.
- (10) Stosując niniejsze rozporządzenie, należy uwzględnić zasady neutralności technologicznej, proporcjonalności, równych warunków działania oraz zasadę „taka sama działalność, takie samo ryzyko, takie same przepisy”, aby zapewnić uczestnikom rynku przestrzeń regulacyjną do innowacji, aby przestrzegać takich wartości jak przejrzystość, sprawiedliwość, stabilność, ochrona inwestorów, rozliczalność i integralność rynku, a także aby zapewnić ochronę prywatności i danych osobowych, zagwarantowane w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (11) Dostęp do systemu pilotażowego nie powinien być ograniczony do obecnych uczestników rynku, lecz powinien być także otwarty na nowe podmioty. Podmiot, który nie posiada zezwolenia na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 lub dyrektywy 2014/65/UE, mógłby ubiegać się o zezwolenie na podstawie – odpowiednio – tego rozporządzenia lub tej dyrektywy, a jednocześnie o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego rozporządzenia. W takich przypadkach właściwy organ nie powinien oceniać, czy taki podmiot spełnia wymogi rozporządzenia (UE) nr 909/2014 lub dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie na podstawie niniejszego rozporządzenia. Takie podmioty powinny mieć jedynie możliwość prowadzenia infrastruktur rynkowych opartych na DLT zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, a ich zezwolenie powinno zostać cofnięte po wygaśnięciu ich specjalnego zezwolenia, chyba że podmioty te złożą kompletny wniosek o udzielenie zezwolenia na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 lub dyrektywy 2014/65/UE.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

- (12) Pojęcie infrastruktury rynkowej opartej na DLT obejmuje wielostronne platformy obrotu oparte na DLT (zwane dalej „MTF opartymi na DLT”), systemy rozrachunku oparte na DLT (zwane dalej „SS opartymi na DLT”) oraz systemy obrotu i rozrachunku oparte na DLT (zwane dalej „TSS opartymi na DLT”). Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny móc współpracować z innymi uczestnikami rynku w celu testowania innowacyjnych rozwiązań opartych na technologii rozproszonego rejestru w różnych segmentach łańcucha wartości usług finansowych.
- (13) MTF oparta na DLT powinna być wielostronną platformą obrotu prowadzoną przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku, posiadających zezwolenie na podstawie dyrektywy 2014/65/UE, która otrzymała specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego rozporządzenia. Instytucja kredytowa posiadająca zezwolenie na podstawie dyrektywy 2013/36/UE, która świadczy usługi inwestycyjne lub prowadzi działalność inwestycyjną powinna być dopuszczona do prowadzenia MTF opartej na DLT tylko jeżeli posiada zezwolenie jako firma inwestycyjna lub operator rynku na podstawie dyrektywy 2014/65/UE. MTF oparte na DLT i ich operatorzy powinni podlegać wszystkim wymogom mającym zastosowanie do wielostronnych platform obrotu i ich operatorów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014⁽¹²⁾, dyrektywy 2014/65/UE lub jakichkolwiek innych mających zastosowanie unijnych przepisów dotyczących usług finansowych, z wyjątkiem wymogów, w odniesieniu do których właściwy organ udzielił zwolnienia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (14) Korzystanie z technologii rozproszonego rejestru, w przypadku której wszystkie transakcje są rejestrowane w rozproszonym rejestrze, może usprawnić i połączyć proces obrotu i rozrachunku w taki sposób, aby odbywał się w czasie zbliżonym do czasu rzeczywistego, a także mogłoby umożliwić połączenie usług i działalności w zakresie obrotu z usługami i działalnością w zakresie rozliczania posttransakcyjnego. Jednakże obowiązujące przepisy nie przewidują połączenia działalności w zakresie obrotu i działalności w zakresie rozliczania posttransakcyjnego w ramach jednego podmiotu, niezależnie od wykorzystywanej technologii, ze względu na decyzje polityczne związane ze specjalizacją ryzyka i rozdziałem w celu pobudzenia konkurencji. System pilotażowy nie powinien tworzyć precedensu dla uzasadnienia gruntownych zmian w rozdziale działalności transakcyjnej i działalności w zakresie rozliczenia posttransakcyjnego ani w obszarze infrastruktury rynku finansowego. Jednakże mając na uwadze potencjalne korzyści płynące z technologii rozproszonego rejestru pod względem łączenia obrotu i rozrachunku, uzasadnione jest zapewnienie specjalnej infrastruktury rynkowej opartej na DLT w ramach systemu pilotażowego, a mianowicie TSS opartego na DLT, który łączy działalność zwykle wykonywaną przez wielostronne platformy obrotu oraz systemy rozrachunku papierów wartościowych.
- (15) TSS oparty na DLT powinien być MTF opartą na DLT, która łączy usługi świadczone przez MTF opartą na DLT i przez SS oparty na DLT, oraz powinien być prowadzony przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku, który uzyskał specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia, albo powinien być SS opartym na DLT, który łączy usługi świadczone przez MTF opartą na DLT i przez SS oparty na DLT, oraz powinien być obsługiwany przez CDPW, który uzyskał specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia. Instytucja kredytowa posiadająca zezwolenie na podstawie dyrektywy 2013/36/UE, która świadczy usługi inwestycyjne lub prowadzi działalność inwestycyjną, powinna być dopuszczona do prowadzenia TSS opartego na DLT jeżeli posiada zezwolenie jako firma inwestycyjna lub operator rynku na podstawie dyrektywy 2014/65/UE. Firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący TSS oparty na DLT powinni podlegać wymogom mającym zastosowanie do MTF opartej na DLT, a CDPW prowadzący TSS oparty na DLT powinien podlegać wymogom mającym zastosowanie do SS opartego na DLT. Ponieważ TSS oparty na DLT umożliwiłby firmie inwestycyjnej lub operatorowi rynku również świadczenie usług rozrachunku i umożliwiłby CDPW również świadczenie usług obrotu, konieczne jest, aby firmy inwestycyjne lub operatorzy rynku spełniali również wymogi mające zastosowanie do SS opartego na DLT, a CDPW spełniały wymogi mające zastosowanie do MTF opartej na DLT. Ponieważ CDPW nie podlegają niektórym wymogom w zakresie zezwoleń oraz wymogom organizacyjnym na podstawie dyrektywy 2014/65/UE przy świadczeniu usług inwestycyjnych lub prowadzeniu działalności inwestycyjnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 909/2014, należy przyjąć podobne podejście w systemie pilotażowym zarówno w odniesieniu do firm inwestycyjnych, jak i operatorów rynku oraz CDPW prowadzących TSS oparty na DLT. W związku z tym firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący TSS oparty na DLT powinni być zwolnieni z ograniczonego zestawu wymogów dotyczących zezwoleń i wymogów organizacyjnych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014, ponieważ firma inwestycyjna lub operator rynku będą zobowiązani do spełnienia wymogów dotyczących zezwoleń i wymogów organizacyjnych na podstawie dyrektywy 2014/65/UE. Z kolei CDPW prowadzący TSS oparty na DLT powinien być zwolniony z ograniczonego zestawu wymogów dotyczących zezwoleń i wymogów organizacyjnych na podstawie dyrektywy 2014/65/UE, ponieważ CDPW będzie zobowiązany do spełnienia wymogów dotyczących zezwoleń i wymogów organizacyjnych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014. Takie zwolnienia powinny mieć charakter tymczasowy i nie powinny mieć zastosowania do infrastruktury rynkowej opartej na DLT działającej poza systemem pilotażowym. ESMA powinien móc oceniać standardy techniczne dotyczące prowadzenia rejestrów i ryzyka operacyjnego przyjęte zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 909/2014 w celu zapewnienia ich proporcjonalnego stosowania w odniesieniu do firm inwestycyjnych lub operatorów rynku prowadzących TSS oparty na DLT.
- (16) Operatorzy TSS opartych na DLT powinni mieć możliwość występowania o takie same zwolnienia jak te, które są dostępne dla operatorów MTF opartych na DLT i operatorów SS opartych na DLT, o ile spełniają warunki związane ze zwolnieniami oraz z wszelkimi środkami wyrównawczymi wymaganymi przez właściwe organy. Do zwolnień dostępnych dla TSS opartych na DLT, do wszelkich warunków związanych z tymi zwolnieniami oraz do środków wyrównawczych zastosowanie powinny mieć podobne względy, jak te mające zastosowanie do MTF opartych na DLT i SS opartych na DLT.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

- (17) W celu zapewnienia dodatkowej elastyczności w stosowaniu niektórych wymogów rozporządzenia (UE) nr 909/2014 w odniesieniu do firm inwestycyjnych lub operatorów rynku prowadzących TSS oparty na DLT, przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków działania z CDPW świadczącymi usługi rozrachunkowe w ramach systemu pilotażowego, dla CDPW prowadzących SS oparty na DLT lub TSS oparty na DLT oraz dla firm inwestycyjnych lub operatorów rynku prowadzących TSS oparty na DLT powinny być dostępne niektóre zwolnienia z wymogów tego rozporządzenia dotyczące środków zapobiegania przypadkom nieprzeprowadzenia rozrachunku i reagowania na takie przypadki, wymogów dotyczących uczestnictwa i przejrzystości, a także z wymogów dotyczących korzystania z określonych procedur komunikacji z uczestnikami i innymi infrastrukturami rynkowymi. Zwolnienia te powinny podlegać związanym z nimi warunkom, w tym niektórym wymogom minimalnym, oraz wszelkim środkiem wyrównawczym wymaganym przez właściwy organ, aby osiągnąć cele określone w przepisach rozporządzenia (UE) nr 909/2014, w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie, lub w celu zagwarantowania ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej. Operator TSS opartego na DLT powinien wykazać, że zwolnienie, o które wystąpiono, jest proporcjonalne i uzasadnione korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru.
- (18) SS oparty na DLT powinien być systemem rozrachunku prowadzonym przez CDPW posiadający zezwolenie na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014, który uzyskał specjalne zezwolenie na prowadzenie SS opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia. SS oparty na DLT oraz CDPW, który go prowadzi, powinni podlegać wszystkim stosownym wymogom rozporządzenia (UE) nr 909/2014 oraz wszelkim innym mającym zastosowanie unijnym przepisom dotyczącym usług finansowych, z wyjątkiem wymogów, w odniesieniu do których udzielono zwolnienia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (19) W przypadku gdy EBC i krajowe banki centralne lub inne instytucje prowadzone przez państwa członkowskie, które pełnią podobne funkcje, lub inne organy publiczne, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym w Unii, lub które biorą udział w takim zarządzaniu, prowadzą SS oparty na DLT, nie powinny być one zobowiązane do ubiegania się o specjalne zwolnienie od właściwego organu, aby skorzystać ze zwolnienia na podstawie niniejszego rozporządzenia, ponieważ podmioty takie nie są zobowiązane do składania sprawozdań właściwym organom ani do wykonywania ich instrukcji oraz podlegają ograniczonemu zestawowi wymogów na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014.
- (20) Stworzenie systemu pilotażowego powinno pozostawać bez uszczerbku dla zadań i obowiązków EBC i krajowych banków centralnych w Europejskim Systemie Banków Centralnych, określonych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w protokole nr 4 w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w celu wspierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych oraz zapewniania skuteczności i rzetelności systemów rozliczeń i płatności w Unii oraz z państwami trzecimi.
- (21) Podział obowiązków nadzorczych przewidziany w niniejszym rozporządzeniu uzasadniony jest szczególnymi cechami i ryzykiem systemu pilotażowego. W związku z tym struktury nadzorczej systemu pilotażowego nie należy traktować jako precedensu dla jakiegokolwiek przyszłego aktu zawierającego unijne przepisy dotyczące usług finansowych.
- (22) Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT powinni ponosić odpowiedzialność w przypadku utraty środków finansowych, zabezpieczenia lub instrumentu finansowego obsługiwanego przez DLT. Odpowiedzialność operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinna być ograniczona do wartości rynkowej utraconego składnika aktywów w chwili utraty. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT nie powinien ponosić odpowiedzialności za zdarzenia, których nie można przypisać operatorowi, w szczególności za jakiegokolwiek zdarzenia, do których – co wykazuje operator – doszło niezależnie od jego działalności, w tym za problemy powstałe w wyniku zdarzenia zewnętrznego pozostającego poza jego racjonalną kontrolą.
- (23) Aby umożliwić innowację i eksperymentowanie w stabilnym otoczeniu regulacyjnym, przy jednoczesnym utrzymaniu ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej, rodzaje instrumentów finansowych dopuszczanych do obrotu lub rejestrowanych przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT powinny ograniczać się do akcji, obligacji i jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, które korzystają ze zwolnienia dotyczącego wyłącznie realizacji zleceń na podstawie dyrektywy 2014/65/UE. W niniejszym rozporządzeniu należy wyznaczyć progi wartości, które w niektórych sytuacjach mogłyby zostać obniżone. W szczególności, aby uniknąć jakiegokolwiek ryzyka dla stabilności finansowej, należy ograniczyć całkowitą wartość rynkową instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT dopuszczonych do obrotu lub zarejestrowanych w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT.

- (24) Aby zbliżyć się do równych warunków działania dla instrumentów finansowych dopuszczanych do obrotu w ramach tradycyjnego systemu obrotu w rozumieniu dyrektywy 2014/65/UE oraz zapewnić wysoki poziom ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej, instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT dopuszczane do obrotu w ramach MTF opartej na DLT lub TSS opartego na DLT powinny podlegać przepisom zakazującym popełniania nadużyć na rynku w ramach rozporządzenia (UE) nr 596/2014.
- (25) Na wniosek operatora MTF opartej na DLT właściwe organy powinny mieć możliwość tymczasowego udzielenia jednego lub większej liczby zwolnień, jeżeli operator ten spełnia warunki związane z takim zwolnieniem oraz wszelkie dodatkowe wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu w celu przeciwdziałania nowym rodzajom ryzyka wynikającego z korzystania z technologii rozproszonego rejestru. Operator MTF opartej na DLT powinien również zapewniać zgodność z wszelkimi środkami wyrównawczymi wymaganymi przez właściwy organ, aby osiągnąć cele przepisu, w odniesieniu do którego wystąpiono o zwolnienie, lub w celu zagwarantowania ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.
- (26) Na wniosek operatora MTF opartej na DLT właściwe organy powinny mieć możliwość udzielenia zwolnienia z obowiązku korzystania z usług pośrednictwa na podstawie dyrektywy 2014/65/UE. Obecnie członkami lub uczestnikami tradycyjnych wielostronnych platform obrotu mogą być wyłącznie firmy inwestycyjne, instytucje kredytowe oraz inne osoby dysponujące odpowiednim poziomem zdolności i kompetencji w zakresie obrotu oraz utrzymujące odpowiednio uzgodnienia organizacyjne i zasoby. Z kolei wiele platform obrotu kryptoaktywami oferuje dostęp z pominięciem pośrednictwa oraz zapewnia bezpośredni dostęp inwestorom detalicznym. Zatem obowiązek korzystania z usług pośrednictwa na podstawie dyrektywy 2014/65/UE mógłby stanowić potencjalną barierę regulacyjną utrudniającą rozwój wielostronnych platform obrotu instrumentami finansowymi obsługiwanymi przez DLT. Na wniosek operatora MTF opartej na DLT właściwy organ powinien zatem mieć możliwość udzielenia tymczasowego zwolnienia z tego obowiązku korzystania z usług pośrednictwa, aby zapewnić inwestorom detalicznym bezpośredni dostęp oraz umożliwić im zawieranie transakcji na własny rachunek, o ile ustanowiono odpowiednie zabezpieczenia związane z ochroną inwestorów, tacy inwestorzy detaliczni spełniają określone warunki, a operator przestrzega wszelkich możliwych dodatkowych środków ochrony inwestorów wymaganych przez właściwy organ. Inwestorzy detaliczni, którzy mają bezpośredni dostęp do MTF opartej na DLT jako członkowie lub uczestnicy w ramach zwolnienia z obowiązku korzystania z usług pośrednictwa, nie powinni być uznawani za firmy inwestycyjne w rozumieniu dyrektywy 2014/65/UE jedynie ze względu na to, że są członkami lub uczestnikami MTF opartej na DLT.
- (27) Na wniosek operatora MTF opartej na DLT właściwe organy powinny również mieć możliwość udzielenia zwolnienia z wymogów dotyczących zgłaszania transakcji na podstawie rozporządzenia (UE) nr 600/2014, o ile MTF oparta na DLT spełnia określone warunki.
- (28) Aby kwalifikować się do zwolnienia na podstawie niniejszego rozporządzenia, operator MTF opartej na DLT powinien wykazać, że zwolnienie, o które wystąpiono, jest proporcjonalne i ogranicza się do korzystania z technologii rozproszonego rejestru opisanej w biznesplanie oraz że zwolnienie, o które wystąpiono, ograniczone jest do MTF opartej na DLT i nie obejmuje jakiegokolwiek innej wielostronnej platformy obrotu prowadzonej przez tę samą firmę inwestycyjną lub przez tego samego operatora rynku.
- (29) Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwe organy powinny mieć możliwość tymczasowego udzielenia jednego lub większej liczby zwolnień, jeżeli spełnia warunki związane z takimi zwolnieniami oraz wszelkie dodatkowe wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu w celu przeciwdziałania nowym rodzajom ryzyka wynikającego z korzystania z technologii rozproszonego rejestru. CDPW prowadzący SS oparty na DLT powinien również zapewniać zgodność z wszelkimi środkami wyrównawczymi wymaganymi przez właściwy organ, aby osiągnąć cele przepisu, w odniesieniu do którego wystąpiono o zwolnienie, lub w celu zagwarantowania ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.
- (30) Powinno być dozwolone zwolnienie CDPW prowadzących SS oparty na DLT z niektórych przepisów rozporządzenia (UE) nr 909/2014, które mogą stwarzać przeszkody regulacyjne dla rozwoju SS opartych na DLT. Na przykład powinny być możliwe zwolnienia w zakresie, w jakim przepisy tego rozporządzenia, które mają zastosowanie do CDPW i które odnoszą się do pojęć „forma zdematerializowana”, „rachunek papierów wartościowych” lub „zlecenie transferu” nie mają zastosowania do CDPW prowadzących SS oparty na DLT, z wyjątkiem wymogów dotyczących powiązań CDPW, które należy stosować odpowiednio. W odniesieniu do pojęcia „rachunku papierów wartościowych”, zwolnienie obejmowałoby przepisy dotyczące rejestrowania papierów wartościowych, integralności emisji i rozdzielenia księgowego. Podczas gdy CDPW prowadzą systemy rozrachunku papierów wartościowych, uznając i obciążając rachunki papierów wartościowych swoich uczestników, w SS opartym na DLT prowadzenie rachunków papierów wartościowych zgodnie metodą podwójnego lub wielokrotnego zapisu nie zawsze mogłoby być wykonalne. Dlatego też powinno być możliwe zwolnienie CDPW prowadzącego SS oparty na DLT z przepisów rozporządzenia (UE) nr 909/2014, które odnoszą się do pojęcia „formy zapisu księgowego”, w przypadku gdy takie zwolnienie jest konieczne w celu umożliwienia mu rejestrowania instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT w rozproszonym rejestrze. CDPW prowadzący SS oparty na DLT powinien jednak nadal zapewniać integralność emisji instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT w ramach rozproszonego rejestru oraz rozdzielenie księgową instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT należących do różnych uczestników.

- (31) CDPW prowadzący SS oparty na DLT powinien zawsze podlegać przepisom rozporządzenia (UE) nr 909/2014, zgodnie z którym CDPW zlecający na zasadzie outsourcingu usługi lub działalność osobie trzeciej pozostaje w pełni odpowiedzialny za wywiązanie się z wszystkich swoich obowiązków wynikających z tego rozporządzenia i jest zobowiązany do zapewnienia, aby żadne takie zlecenie nie prowadziło do przekazania spoczywającej na nim odpowiedzialności. Rozporządzenie (UE) nr 909/2014 zezwala CDPW prowadzącym SS oparty na DLT na zlecenie na zasadzie outsourcingu usługi podstawowej lub działalności podstawowej jedynie po uzyskaniu zezwolenia od właściwego organu. CDPW prowadzący SS oparty na DLT powinien zatem mieć możliwość wystąpienia o zwolnienie z tego wymogu zezwolenia w przypadku gdy CDPW wykaże, że wymóg ten jest niezgodny z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru przewidzianym w jego biznesplanie. Przekazania zadań związanych z funkcjonowaniem SS opartego na DLT lub z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru w celu wykonania rozrachunku nie należy uznawać za zlecenie na zasadzie outsourcingu w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 909/2014.
- (32) Obowiązek korzystania z usług pośrednictwa instytucji kredytowej lub firmy inwestycyjnej w celu uniemożliwienia inwestorom detalicznym uzyskiwania bezpośredniego dostępu do systemów rozrachunku i realizacji prowadzonych przez CDPW mógłby doprowadzić do powstania przeszkody regulacyjnej utrudniającej rozwój alternatywnych modeli rozrachunku opartych na technologii rozproszonego rejestru, która umożliwiłaby bezpośredni dostęp inwestorów detalicznych. W związku z tym należy zezwolić na zwolnienie CDPW prowadzących SS oparty na DLT poprzez uznanie, że pojęcie „uczestnik” w dyrektywie 98/26/WE obejmuje, pod pewnymi warunkami, osoby inne niż te, o których mowa w tej dyrektywie. W przypadku ubiegania się o zwolnienie z obowiązku usług pośrednictwa przewidzianego w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 CDPW prowadzący SS oparty na DLT powinien zapewniać, aby osoby, które mają zostać dopuszczone jako uczestnicy, spełniały określone warunki. CDPW prowadzący SS oparty na DLT powinien zapewniać, aby jego uczestnicy dysponowali wystarczającym poziomem umiejętności, kwalifikacji, doświadczenia i wiedzy dotyczących działalności w zakresie rozliczania posttransakcyjnego i funkcjonowania technologii rozproszonego rejestru.
- (33) Podmioty kwalifikujące się do uczestnictwa w CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 odpowiadają podmiotom kwalifikującym się do uczestnictwa w systemie rozrachunku papierów wartościowych wskazanym i zgłoszonym zgodnie z dyrektywą 98/26/WE, ponieważ rozporządzenie (UE) nr 909/2014 wymaga wskazywania i zgłaszania systemów rozrachunku papierów wartościowych prowadzonych przez CDPW zgodnie z dyrektywą 98/26/WE. W związku z tym operator systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na technologii rozproszonego rejestru, który występuje o zwolnienie go z wymogów dotyczących uczestnictwa przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014, nie spełniałby wymogów dotyczących uczestnictwa przewidzianych w dyrektywie 98/26/WE. W rezultacie ten system rozrachunku papierów wartościowych nie może zostać wskazany ani zgłoszony na podstawie tej dyrektywy i z tego powodu nie jest określany w niniejszym rozporządzeniu jako „system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT”, lecz raczej jako SS oparty na DLT. Niniejsze rozporządzenie powinno umożliwiać CDPW prowadzenie SS opartego na DLT, który nie kwalifikuje się jako system rozrachunku papierów wartościowych wyznaczony na podstawie dyrektywy 98/26/WE, a zwolnienie z przepisów dotyczących ostateczności rozrachunku w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 powinno być dostępne, z zastrzeżeniem określonych środków wyrównawczych, w tym szczególnych środków wyrównawczych mających na celu ograniczenie ryzyk wynikających z niewypłacalności, gdyż środki ochrony w przypadku niewypłacalności na podstawie dyrektywy 98/26/WE nie mają zastosowania. Takie zwolnienie nie wykluczałoby jednak wskazania i zgłoszenia jako systemu rozrachunku papierów wartościowych zgodnie z dyrektywą 98/26/WE SS opartego na DLT, który spełnia wszystkie wymogi tej dyrektywy.
- (34) W rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 zachęca się do przeprowadzania rozrachunku transakcji w pieniądzu banku centralnego. W przypadku gdy rozrachunek płatności gotówkowych w pieniądzu banku centralnego jest niepraktyczny i niedostępny, powinna istnieć możliwość przeprowadzenia rozrachunku za pośrednictwem rachunków własnych CDPW zgodnie z tym rozporządzeniem lub za pośrednictwem rachunków otwartych w instytucji kredytowej („pieniądz banku komercyjnego”). Zastosowanie tego przepisu może jednak być trudne dla CDPW prowadzącego SS oparty na DLT, ponieważ taki CDPW musiałby jednocześnie dokonywać przesunięć środków na rachunkach pieniężnych i realizować dostawy papierów wartościowych zarejestrowanych w rozproszonym rejestrze. Należy zatem zezwolić na tymczasowe zwolnienie CDPW prowadzących SS oparty na DLT z przepisów tego rozporządzenia dotyczących rozrachunku pieniężnego w celu opracowania innowacyjnych rozwiązań w ramach systemu pilotażowego poprzez ułatwienie dostępu do pieniądza banku komercyjnego lub wykorzystania „tokenów będących pieniądzem elektronicznym”. Rozrachunek w pieniądzu banku centralnego mógłby zostać uznany za niepraktyczny i niedostępny, jeżeli rozrachunek w pieniądzu banku centralnego w rozproszonym rejestrze nie jest dostępny.
- (35) Poza wymogami, które okazały się niepraktyczne w środowisku technologii rozproszonego rejestru, wymogi związane z rozrachunkiem środków pieniężnych w ramach rozporządzenia (UE) nr 909/2014 nadal mają zastosowanie poza systemem pilotażowym. Operatorzy infrastruktury rynkowych opartych na DLT powinni zatem opisać w swoich biznesplanach, w jaki sposób zamierzają spełniać wymogi tytułu IV rozporządzenia (UE) nr 909/2014 w przypadku ostatecznego opuszczenia systemu pilotażowego.

- (36) Rozporządzenie (UE) nr 909/2014 wymaga udzielania przez CDPW dostępu do innego CDPW lub do innych infrastruktur rynkowych w sposób niedyskryminacyjny i przejrzysty. Udzielanie dostępu do CDPW prowadzącego SS oparty na DLT może okazać się bardziej wymagające technicznie, uciążliwe lub trudne do osiągnięcia, ponieważ nie przetestowano jeszcze interoperacyjności dotychczasowych systemów z technologią rozproszonego rejestru. Należy zatem umożliwić udzielenie SS opartemu na DLT zwolnienia z tego wymogu, jeżeli wykaże, że zastosowanie wymogu jest nieproporcjonalne do skali działalności danego SS opartego na DLT.
- (37) Niezależnie od tego, w odniesieniu do którego wymogu wystąpiono o zwolnienie, CDPW prowadzący SS oparty na DLT powinien wykazać, że zwolnienie, o które wystąpiono, jest proporcjonalne i uzasadnione korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru. Zwolnienie powinno być ograniczone do SS opartego na DLT i nie powinno obejmować innych systemów rozrachunku prowadzonych przez ten sam CDPW.
- (38) Infrastruktury rynkowe oparte na DLT i ich operatorzy powinni podlegać dodatkowym wymogom w porównaniu z tradycyjnymi infrastrukturami rynkowymi. Dodatkowe wymogi są niezbędne, aby uniknąć ryzyk związanych z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru lub ze sposobem prowadzenia działalności przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT. Z tego względu operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinien opracować jasny biznesplan zawierający szczegółowy opis sposobu korzystania z technologii rozproszonego rejestru oraz mających zastosowanie postanowień prawnych.
- (39) Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT powinni przyjąć lub, w stosownych przypadkach, udokumentować zasady dotyczące funkcjonowania technologii rozproszonego rejestru, z której korzystają, w tym zasady dotyczące dostępu do rozproszonego rejestru i dopuszczania do korzystania z niego, zasady mające zastosowanie do uczestnictwa węzłów zatwierdzających oraz zasady odnoszące się do potencjalnych przypadków konfliktu interesów, a także środki zarządzania ryzykiem.
- (40) Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinien być zobowiązany do przekazywania członkom, uczestnikom, emitentom i klientom informacji na temat sposobu, w jaki zamierza prowadzić swoją działalność, oraz tego, czym usługi świadczone przy wykorzystaniu technologii rozproszonego rejestru będą różniły się od usług świadczonych zazwyczaj w ramach tradycyjnej wielostronnej platformy obrotu lub CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych.
- (41) Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny dysponować szczególnymi i solidnymi rozwiązaniami w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa związanymi z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru. Takie rozwiązania powinny być proporcjonalne do charakteru, skali i stopnia złożoności biznesplanu operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT. Rozwiązania te powinny również zapewniać zachowanie ciągłości, ciągłej przejrzystości, dostępności, niezawodności i bezpieczeństwa świadczonych usług, w tym wiarygodności wszelkich wykorzystywanych inteligentnych umów, niezależnie od tego, czy umowy te są tworzone przez samą infrastrukturę rynkową opartą na DLT, czy przez osobę trzecią wskutek procedur zlecenia na zasadzie outsourcingu. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny również zapewniać integralność, bezpieczeństwo, poufność i dostępność danych przechowywanych w ramach rozproszonego rejestru. Właściwy organ dla infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinien mieć możliwość wymagania przeprowadzenia audytu w celu zapewnienia, aby ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa infrastruktury rynkowej opartej na DLT były odpowiednie. Koszty audytu powinien ponosić operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT.
- (42) W przypadku gdy biznesplan operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT obejmuje przechowywanie środków finansowych klientów, takich jak środki pieniężne lub ekwiwalenty środków pieniężnych, lub instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, lub środków uzyskiwania dostępu do takich instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, w tym za pośrednictwem kluczy kryptograficznych, infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna posiadać odpowiednie rozwiązania w celu zabezpieczenia tych aktywów. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT nie powinni korzystać z aktywów klientów na swój własny rachunek, chyba że ich klienci wyrazili na to wcześniej wyraźną pisemną zgodę. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny oddzielać środki finansowe klientów i instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT oraz środki uzyskiwania dostępu do takich aktywów od swoich własnych aktywów lub od aktywów innych klientów. Ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa infrastruktur rynkowych opartych na DLT powinny zapewniać ochronę aktywów klientów przed oszustwami, cyberatakami oraz innymi poważnymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu.
- (43) W chwili udzielenia specjalnego zezwolenia operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT powinni również posiadać wiarygodną strategię wyjścia w przypadku zaprzestania stosowania systemu pilotażowego, cofnięcia specjalnego zezwolenia lub niektórych udzielonych zwolnień, lub przekroczenia progów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Strategia ta powinna obejmować przejście lub odwrócenie operacji związanych z ich technologią rozproszonego rejestru do tradycyjnych infrastruktur rynkowych. W tym celu nowe podmioty wchodzące na rynek lub operatorzy TSS opartych na DLT, którzy nie prowadzą tradycyjnej infrastruktury rynkowej, do której mogliby przekazywać instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT, powinni dążyć do dokonania ustaleń z operatorami

tradycyjnych infrastruktur rynkowych. Ma to szczególne znaczenie dla rejestrowania instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT. W związku z tym CDPW powinny podlegać określonym wymogom w celu wprowadzenia takich ustaleń. Ponadto CDPW powinny dokonywać takich ustaleń w sposób niedyskryminacyjny oraz powinny mieć możliwość pobierania rozsądnej opłaty komercyjnej w oparciu o rzeczywiste koszty.

- (44) Specjalne zezwolenie udzielone operatorowi infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinno zasadniczo podlegać takim samym procedurom jak te obowiązujące w przypadku zezwolenia na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 lub dyrektywy 2014/65/UE. Jednakże występując o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego rozporządzenia wnioskodawca powinien wskazać zwolnienia, o które występuje. Przed udzieleniem specjalnego zezwolenia infrastrukturze rynkowej opartej na DLT właściwy organ powinien przekazać ESMA wszystkie istotne informacje. W razie potrzeby ESMA powinien wydać niewiążącą opinię na temat zwolnień, o które wystąpiono, lub na temat adekwatności technologii rozproszonego rejestru do celów niniejszego rozporządzenia. Takiej niewiążącej opinii nie należy uznawać za opinię w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. Przygotowując swoją opinię, ESMA powinien skonsultować się z właściwymi organami innych państw członkowskich. Wydając swoją niewiążącą opinię, ESMA powinien dążyć do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej. Aby zapewnić równe warunki działania i uczciwą konkurencję w ramach całego rynku wewnętrznego, niewiążąca opinia i wytyczne ESMA powinny mieć na celu zapewnienie spójności i proporcjonalności zwolnień udzielanych przez różne właściwe organy w Unii, w tym podczas oceny adekwatności różnych rodzajów technologii rozproszonego rejestru wykorzystywanych przez operatorów do celów niniejszego rozporządzenia.
- (45) Rejestrowanie papierów wartościowych, prowadzenie rachunków papierów wartościowych i zarządzanie systemami rozrachunku to działalności objęte również niezharmonizowanymi przepisami prawa krajowego, takimi jak prawo spółek i prawo papierów wartościowych. Ważne jest zatem, aby operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT przestrzegali wszystkich mających zastosowanie przepisów oraz umożliwiali ich przestrzeganie swoim użytkownikom.
- (46) Właściwy organ, który rozpatruje wniosek złożony przez operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT, powinien mieć możliwość odmowy udzielenia specjalnego zezwolenia, jeżeli istnieją powody, by sądzić, że infrastruktura rynkowa oparta na DLT nie byłaby w stanie zapewnić zgodności z mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii lub z przepisami prawa krajowego wykraczającymi poza zakres prawa Unii, jeżeli istnieją powody, by sądzić, że infrastruktura rynkowa oparta na DLT stanowiłaby zagrożenie dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, lub jeżeli wniosek stanowi próbę obejścia obowiązujących wymogów.
- (47) Specjalne zezwolenie udzielone przez właściwy organ operatorowi infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinno wskazywać zwolnienia udzielone tej infrastrukturze rynkowej opartej na DLT. Powinno być ono ważne w całej Unii, jednak wyłącznie przez okres funkcjonowania systemu pilotażowego. ESMA powinien opublikować na swojej stronie internetowej wykaz infrastruktur rynkowych opartych na DLT oraz wykaz zwolnień udzielonych każdej z tych infrastruktur.
- (48) Specjalne zezwolenia i zwolnienia powinny być udzielane tymczasowo, na okres do sześciu lat od dnia udzielenia specjalnego zezwolenia, oraz powinny być ważne jedynie przez okres funkcjonowania systemu pilotażowego. Ten okres sześciu lat powinien zapewnić operatorom infrastruktur rynkowych opartych na DLT wystarczającą ilość czasu na dostosowanie ich modeli biznesowych do wszelkich zmian wprowadzonych w systemie pilotażowym oraz umożliwić im prowadzenie działalności w ramach systemu pilotażowego w sposób komercyjnie opłacalny. Umożliwiłby on również ESMA i Komisji zebranie przydatnych zbiorów danych dotyczących funkcjonowania systemu pilotażowego po przekroczeniu masy krytycznej udzielonych specjalnych zezwoleń oraz związanych z nimi zwolnień, a także sporządzenie sprawozdań na ten temat. Co więcej, zapewniłby on również operatorom infrastruktur rynkowych opartych na DLT odpowiednią ilość czasu na podjęcie kroków niezbędnych do zakończenia ich działalności albo do przejścia do nowych ram prawnych po sporządzeniu sprawozdań ESMA i Komisji.
- (49) Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) nr 909/2014 i dyrektywy 2014/65/UE, właściwe organy powinny być uprawnione do cofnięcia specjalnego zezwolenia lub jakichkolwiek zwolnień udzielonych infrastrukturze rynkowej opartej na DLT w przypadku wykrycia wady w technologii, na której opiera się infrastruktura rynkowa oparta na DLT, w usługach świadczonych i w działalności prowadzonej przez operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT, jeżeli wada ta przeważa nad korzyściami związanymi ze świadczeniem danych usług i prowadzonej danej działalności, lub w przypadku gdy operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT naruszył jakiekolwiek obowiązki związane z zezwoleniami lub zwolnieniami udzielonymi przez właściwy organ, lub w przypadku gdy operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT zarejestrował instrumenty finansowe, które przekraczają progi określone w niniejszym rozporządzeniu lub które nie spełniają innych warunków mających zastosowanie do instrumentów

finansowych obsługiwanych przez DLT w ramach niniejszego rozporządzenia. W ramach prowadzonej przez siebie działalności operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinien mieć możliwość występowania o dodatkowe zwolnienia oprócz zwolnień, o które wystąpił w momencie składania pierwszego wniosku. W takim przypadku należy wystąpić do właściwego organu o dodatkowe zwolnienia, w taki sam sposób, w jaki wystąpiono o zwolnienia w pierwszym wniosku o zezwolenie dla infrastruktury rynkowej opartej na DLT.

- (50) Ponieważ w ramach systemu pilotażowego operatorzy infrastruktury rynkowych opartych na DLT mieliby możliwość uzyskiwania tymczasowych zwolnień z niektórych przepisów obowiązującego prawodawstwa Unii, powinni oni ściśle współpracować z właściwymi organami i z ESMA w okresie ważności ich specjalnego zezwolenia. Operatorzy infrastruktury rynkowych opartych na DLT powinni informować właściwe organy o wszelkich istotnych zmianach dotyczących ich biznesplanu lub ich pracowników o kluczowym znaczeniu, o wszelkich dowodach cyberataków lub innych cyberzagrożeń, oszustw lub poważnych zaniedbań obowiązków, o wszelkich zmianach w informacjach przekazanych w momencie składania pierwszego wniosku o specjalne zezwolenie, o wszelkich trudnościach technicznych lub operacyjnych, w szczególności związanych z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru, a także o wszelkich ryzykach dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, które nie były przewidziane w momencie udzielania specjalnego zezwolenia. Aby zapewnić ochronę inwestorów, integralność rynku i stabilność finansową, w przypadku powiadomienia o takiej istotnej zmianie właściwy organ powinien mieć możliwość zobowiązania infrastruktury rynkowej opartej na DLT do wystąpienia o nowe specjalne zezwolenie lub zwolnienie lub podjęcia wszelkich środków naprawczych, jakie właściwy organ uzna za stosowne. Operatorzy infrastruktury rynkowych opartych na DLT powinni również na żądanie przekazywać właściwemu organowi wszelkie istotne informacje. Właściwe organy powinny przekazywać ESMA informacje otrzymane od operatorów infrastruktury rynkowych opartych na DLT oraz informacje na temat środków naprawczych.
- (51) Operatorzy infrastruktury rynkowych opartych na DLT powinni składać regularne sprawozdania swoim właściwym organom. ESMA powinien organizować dyskusje na temat tych sprawozdań, aby umożliwić wszystkim właściwym organom w całej Unii zdobycie doświadczeń w zakresie wpływu stosowania technologii rozproszonego rejestru oraz ustalenie, czy istnieją jakiegokolwiek zmiany w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych, które mogłyby być niezbędne do umożliwienia korzystania z technologii rozproszonego rejestru na większą skalę.
- (52) W toku systemu pilotażowego ważne jest, aby jego ramy i funkcjonowanie podlegały częstemu monitorowaniu i ocenie, aby zapewnić jak najwięcej informacji operatorom infrastruktury rynkowych opartych na DLT. W celu zapewnienia uczestnikom rynku lepszego zrozumienia, jak funkcjonują i rozwijają się rynki, oraz udzielenia wyjaśnień w sprawie stosowania programu pilotażowego ESMA powinien publikować roczne sprawozdania. Te roczne sprawozdania powinny zawierać aktualne informacje na temat najważniejszych tendencji i zagrożeń. Te roczne sprawozdania powinny być składane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji.
- (53) Trzy lata od dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia ESMA powinien przedstawić Komisji sprawozdanie zawierające ocenę systemu pilotażowego. Na podstawie sprawozdania ESMA Komisja powinna złożyć sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W sprawozdaniu tym należy ocenić koszty i korzyści wynikające z przedłużenia systemu pilotażowego o kolejny okres, rozszerzenia systemu pilotażowego na inne rodzaje instrumentów finansowych, zmiany systemu pilotażowego w inny sposób, nadania systemowi pilotażowemu stałego charakteru poprzez zaproponowanie odpowiednich zmian w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych lub zakończenia systemu pilotażowego. Niewskazane byłoby istnienie dwóch równoległych systemów dla infrastruktury rynkowych opartych na DLT i dla infrastruktury rynkowych nieopartych na DLT. Jeśli system pilotażowy sprawdzi się, może on zostać wprowadzony na stałe poprzez dokonanie zmian w odpowiednich unijnych przepisach dotyczących usług finansowych w celu ustanowienia jednolitych, spójnych ram.
- (54) Stwierdzono pewne potencjalne luki w obowiązujących unijnych przepisach dotyczących usług finansowych w odniesieniu do ich zastosowania do kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe. W szczególności regulacyjne standardy techniczne na podstawie rozporządzenia (UE) nr 600/2014 dotyczące niektórych wymogów w zakresie przekazywania danych oraz wymogów przejrzystości przed- i posttransakcyjnej nie są dobrze dostosowane do instrumentów finansowych emitowanych za pomocą technologii rozproszonego rejestru. Rynki wtórne instrumentów finansowych emitowanych za pomocą technologii rozproszonego rejestru lub podobnej technologii wciąż są w pierwotnej fazie, a zatem ich cechy mogą różnić się od cech rynków instrumentów finansowych wykorzystujących tradycyjną technologię. Zasady określone w tych regulacyjnych standardach technicznych powinny mieć zastosowanie do wszystkich instrumentów finansowych, niezależnie od wykorzystywanej technologii. W związku z tym, zgodnie z uprawnieniami określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 600/2014 w zakresie opracowywania projektów regulacyjnych standardów technicznych, ESMA powinien przeprowadzić kompleksową ocenę tych regulacyjnych standardów technicznych oraz zaproponować wszelkie niezbędne zmiany w celu zapewnienia, aby określone w nich zasady mogły być skutecznie stosowane do instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT. Przeprowadzając tę ocenę, ESMA powinien wziąć pod uwagę specyfikę instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT oraz to, czy wymagają one dostosowania celów zasad określonych w regulacyjnych standardach technicznych przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 600/2014.

- (55) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na fakt, że przeszkody regulacyjne dla rozwoju infrastruktur rynkowych opartych na DLT dla kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe są zapisane w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych, możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (56) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937⁽¹³⁾. Jednocześnie, w odniesieniu do podmiotów, które uzyskały zezwolenie na podstawie dyrektywy 2014/65/UE, należy stosować ustanowione na podstawie tej dyrektywy mechanizmy zgłaszania naruszeń rozporządzenia (UE) nr 600/2014 lub dyrektywy 2014/65/UE. W odniesieniu do podmiotów, którym udzielono zezwolenia na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014, należy stosować ustanowione na podstawie tego rozporządzenia mechanizmy zgłaszania naruszeń tego rozporządzenia.
- (57) Prowadzenie infrastruktur rynkowych opartych na DLT może wiązać się z przetwarzaniem danych osobowych. W przypadku gdy do celów niniejszego rozporządzenia konieczne jest przetwarzanie danych osobowych, powinno się ono odbywać zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii w zakresie ochrony danych osobowych. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁴⁾ i (UE) 2018/1725⁽¹⁵⁾. Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał swoją opinię w dniu 23 kwietnia 2021 r.
- (58) Rozporządzenie (UE) nr 600/2014 przewiduje okres przejściowy, w trakcie którego niedyskryminacyjny dostęp do CCP lub systemu obrotu na podstawie tego rozporządzenia nie ma zastosowania do CCP lub systemów obrotu, które zwróciły się do swoich właściwych organów o zgodę na korzystanie z rozwiązań przejściowych w odniesieniu do giełdowych instrumentów pochodnych. Okres, w którym CCP lub system obrotu mógłby zostać zwolniony przez swój właściwy organ w odniesieniu do giełdowych instrumentów pochodnych z przepisów dotyczących niedyskryminacyjnego dostępu, upłynął w dniu 3 lipca 2020 r. Zwiększona niepewność i zmienność rynków negatywnie wpłynęły na ryzyko operacyjne CCP i systemów obrotu, a zatem data rozpoczęcia stosowania nowego systemu otwartego dostępu dla CCP i systemów obrotu oferujących usługi w zakresie obrotu i rozliczeń w odniesieniu do giełdowych instrumentów pochodnych została odroczone na podstawie art. 95 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23⁽¹⁶⁾ o rok, tj. do dnia 3 lipca 2021 r. Nadal istnieją powody odroczenia daty rozpoczęcia stosowania nowego systemu otwartego dostępu. Ponadto system otwartego dostępu mógłby być sprzeczny z równoległymi celami polityki wspierania handlu i innowacji w Unii, ponieważ mógłby zniechęcać do innowacji w giełdowych instrumentach pochodnych, umożliwiając konkurentom, którzy są beneficjentami otwartego dostępu, poleganie na infrastrukturze i inwestycjach dotychczasowych uczestników rynku w celu oferowania konkurencyjnych produktów o niskich kosztach początkowych. Utrzymanie systemu, w ramach którego instrumenty pochodne są rozliczane i są przedmiotem obrotu w zintegrowanym pionowo podmiocie, jest również spójne z długotrwałymi tendencjami międzysektorowymi. Datę rozpoczęcia stosowania nowego systemu otwartego dostępu należy zatem odroczyć o kolejne dwa lata, tj. do dnia 3 lipca 2023 r.
- (59) Obecnie definicja instrumentu finansowego w dyrektywie 2014/65/UE nie uwzględniła wyraźnie instrumentów finansowych wyemitowanych za pomocą klasy technologii wspierającej rozproszone rejestrowanie zaszyfrowanych danych, czyli technologii rozproszonego rejestru. W celu zapewnienia, aby obrót takimi instrumentami finansowymi na rynku był możliwy na podstawie obowiązujących ram prawnych, należy zmienić definicję instrumentów finansowych zawartą w dyrektywie 2014/65/UE, aby uwzględnić takie instrumenty.

⁽¹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 806/2014 i (UE) 2015/2365 oraz dyrektywy 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2007/36/WE, 2014/59/UE i (UE) 2017/1132 (Dz.U. L 22 z 22.1.2021, s. 1).

- (60) Niniejsze rozporządzenie określa ramy regulacyjne dla infrastruktur rynkowych opartych na DLT, w tym infrastruktur świadczących usługi rozrachunku, a ogólne ramy regulacyjne dla systemów rozrachunku papierów wartościowych prowadzonych przez CDPW znajdują się w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014, które zawiera przepisy dotyczące dyscypliny rozrachunku. System dyscypliny rozrachunku obejmuje zasady zgłaszania przypadków nieprzeprowadzenia rozrachunku, pobierania i dystrybucji kar pieniężnych oraz obowiązkowych zakupów na otwartym rynku. Zgodnie z regulacyjnymi standardami technicznymi przyjętymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 przepisy dotyczące dyscypliny rozrachunku mają zastosowanie od dnia 1 lutego 2022 r. Zainteresowane podmioty przedstawiły jednak dowody na to, że obowiązkowe zakupy na otwartym rynku mogłyby zwiększyć presję na płynność i koszty papierów wartościowych, jeśli istnieje ryzyko ich zakupu. Taki wpływ mógłby się jeszcze bardziej pogłębić w przypadku wahań rynkowych. W tym kontekście stosowanie przepisów dotyczących obowiązkowych zakupów na otwartym rynku określonych w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 mogłoby mieć negatywny wpływ na efektywność i konkurencyjność rynków kapitałowych w Unii. Wpływ ten mógłby z kolei doprowadzić do zwiększenia różnicy między ceną kupna a ceną sprzedaży, zmniejszenia efektywności rynku, a także zmniejszonej motywacji do udzielania pożyczek papierów wartościowych na rynkach pożyczek papierów wartościowych i rynkach odkupu oraz do dokonywania rozrachunku transakcji z CDPW mającymi siedzibę w Unii. Oczekuje się zatem, że koszty stosowania przepisów dotyczących obowiązkowych zakupów na otwartym rynku przewyższą potencjalne korzyści. Biorąc pod uwagę ten potencjalny negatywny wpływ, należy zmienić rozporządzenie (UE) nr 909/2014, aby wprowadzić inną datę rozpoczęcia stosowania w odniesieniu do każdego środka dyscypliny rozrachunku, tak aby data rozpoczęcia stosowania przepisów dotyczących obowiązkowych zakupów na otwartym rynku mogła zostać ponownie odroczone. Odroczenie to pozwoliłoby Komisji ocenić, w kontekście przyszłego wniosku ustawodawczego dotyczącego przeglądu rozporządzenia (UE) nr 909/2014, w jaki sposób należy zmienić ramy dyscypliny rozrachunku, a w szczególności przepisy dotyczące obowiązkowych zakupów na otwartym rynku, aby uwzględnić i rozwiązać wyżej wymienione kwestie. Ponadto takie odroczenie zapewniłoby, aby uczestnicy rynku – w tym infrastruktury rynkowe oparte na DLT, które podlegałyby systemowi dyscypliny rozrachunku – nie ponosili dwukrotnie kosztów wdrożenia w przypadku zmiany tych przepisów w wyniku przeglądu rozporządzenia (UE) nr 909/2014.
- (61) Obsługa infrastruktury rynkowej opartej na DLT nie powinna podważać polityki klimatycznej państw członkowskich. Dlatego ważne jest, aby zachęcać do dalszego rozwoju niskoemisyjnych lub bezemisyjnych technologii rozproszonego rejestru oraz do inwestowania w te technologie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie określa wymogi w odniesieniu do infrastruktur rynkowych opartych na DLT i ich operatorów w zakresie:

- udzielania i cofania specjalnych zezwoleń na prowadzenie infrastruktur rynkowych opartych na DLT zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- udzielania, zmieniania i cofania zwolnień związanych ze specjalnymi zezwoleniami;
- upoważniania, zmieniania i cofania warunków związanych ze zwolnieniami oraz w odniesieniu do upoważniania, zmieniania i cofania środków wyrównawczych lub naprawczych;
- prowadzenia infrastruktur rynkowych opartych na DLT;
- nadzorowania infrastruktur rynkowych opartych na DLT; oraz
- współpracy między operatorami infrastruktur rynkowych opartych na DLT, właściwymi organami i Europejskim Urzędem Nadzoru (Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) ustanowionym rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010 (ESMA).

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- „technologia rozproszonego rejestru” lub „DLT” oznacza technologię umożliwiającą funkcjonowanie i korzystanie z rozproszonych rejestrów;
- „rozproszony rejestr” oznacza repozytorium informacji, w ramach którego prowadzony jest rejestr transakcji i który jest udostępniany w obrębie zbioru węzłów sieci DLT i synchronizowany między węzłami sieci DLT, z wykorzystaniem mechanizmu konsensusu;

- 3) „mechanizm konsensusu” oznacza zasady i procedury, na podstawie których między węzłami sieci DLT osiągnane jest porozumienie co do zatwierdzenia transakcji;
- 4) „węzeł sieci DLT” oznacza urządzenie lub proces będące częścią sieci, które posiada kompletną lub częściową replikę zapisów wszystkich transakcji w rozproszonym rejestrze;
- 5) „infrastruktura rynkowa oparta na DLT” oznacza wielostronną platformę obrotu opartą na DLT, system rozrachunku oparty na DLT lub system obrotu i rozrachunku oparty na DLT;
- 6) „wielostronna platforma obrotu oparta na DLT” lub „MTF oparta na DLT” oznacza wielostronną platformę obrotu, na której dopuszcza się do obrotu wyłącznie instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT;
- 7) „system rozrachunku oparty na DLT” lub „SS oparty na DLT” oznacza system rozrachunku, który rozlicza transakcje na instrumentach finansowych obsługiwanych przez DLT w zamian za płatność lub za dostawę, niezależnie od tego, czy ten system rozrachunku został wyznaczony i zgłoszony zgodnie z dyrektywą 98/26/WE, i który umożliwia wstępną rejestrację instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT lub umożliwia świadczenie usług przechowywania w odniesieniu do instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT;
- 8) „rozrachunek” oznacza rozrachunek zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;
- 9) „nieprzeprowadzenie rozrachunku” oznacza nieprzeprowadzenie rachunku zdefiniowane w art. 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;
- 10) „system obrotu i rozrachunku oparty na DLT” lub „TSS oparty na DLT” oznacza MTF opartą na DLT lub SS oparty na DLT, które łączą usługi świadczone przez MTF opartą na DLT i SS oparty na DLT;
- 11) „instrument finansowy obsługiwany przez DLT” oznacza instrument finansowy, który jest emitowany, rejestrowany, przekazywany i przechowywany z wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru;
- 12) „instrument finansowy” oznacza instrument finansowy zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 15 dyrektywy 2014/65/UE;
- 13) „wielostronna platforma obrotu” oznacza wielostronną platformę obrotu zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy 2014/65/UE;
- 14) „centralny depozyt papierów wartościowych” lub „CDPW” oznacza centralny depozyt papierów wartościowych zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;
- 15) „system rozrachunku papierów wartościowych” oznacza system rozrachunku papierów wartościowych zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;
- 16) „dzień roboczy” oznacza dzień roboczy zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;
- 17) „dostawa za płatność” oznacza dostawę za płatność zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 pkt 27 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;
- 18) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁷⁾;
- 19) „firma inwestycyjna” oznacza firmę inwestycyjną zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/65/UE;
- 20) „operator rynku” oznacza operatora rynku zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/65/UE;
- 21) „właściwy organ” oznacza jeden lub większą liczbę właściwych organów:
 - a) wyznaczonych zgodnie z art. 67 dyrektywy 2014/65/UE;
 - b) wyznaczonych zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) nr 909/2014; lub
 - c) w inny sposób wyznaczonych przez państwo członkowskie w celu nadzorowania stosowania niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

Artykuł 3

Ograniczenia instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu lub zarejestrowanych w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT

1. Instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT dopuszcza się do obrotu w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT lub rejestruje się je w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT tylko jeżeli – w momencie dopuszczenia do obrotu lub zarejestrowania w rozproszonym rejestrze – instrumentami finansowymi obsługiwanymi przez DLT są:

- a) akcje, których kapitalizacja rynkowa lub niepewna kapitalizacja rynkowa jest niższa niż 500 mln EUR;
- b) obligacje, inne formy sekurytyzowanego długu, w tym kwity depozytowe w odniesieniu do takich papierów wartościowych, lub instrumenty rynku pieniężnego, o wielkości emisji poniżej 1 mld EUR, z wyłączeniem tych, które zawierają instrument pochodny lub które posiadają strukturę utrudniającą klientowi zrozumienie związanego z tym ryzyka; lub
- c) jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania objętych art. 25 ust. 4 lit. a) ppkt (iv) dyrektywy 2014/65/UE, których wartość rynkowa zarządzanych aktywów jest niższa niż 500 mln EUR.

Obligacje korporacyjne emitowane przez emitentów, których kapitalizacja rynkowa nie przekroczyła 200 mln EUR w momencie ich emisji, nie są uwzględniane przy obliczaniu progu, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b).

2. Całkowita wartość rynkowa wszystkich instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, które zostały dopuszczone do obrotu w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT lub zarejestrowane w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT, nie może przekraczać 6 mld EUR w momencie dopuszczenia do obrotu lub pierwszej rejestracji nowego instrumentu finansowego obsługiwanego przez DLT.

W przypadku gdy dopuszczenie do obrotu lub pierwsza rejestracja nowego instrumentu finansowego obsługiwanego przez DLT spowodowałyby, że całkowita wartość rynkowa, o której mowa w akapicie pierwszym, osiągnie 6 mld EUR, infrastruktura rynkowa oparta na DLT nie dopuszcza tego instrumentu finansowego obsługiwanego przez DLT do obrotu ani nie rejestruje go.

3. W przypadku gdy całkowita wartość rynkowa wszystkich instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, które zostały dopuszczone do obrotu w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT lub zarejestrowane w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT, osiągnie 9 mld EUR, operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT uruchamia strategię przejścia, o której mowa w art. 7 ust. 7. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT powiadamia właściwy organ o uruchomieniu swojej strategii przejścia oraz o harmonogramie przejścia w sprawozdaniu miesięcznym przewidzianym w ust. 5.

4. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT oblicza średnią miesięczną całkowitą wartość rynkową instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT będących przedmiotem obrotu lub zarejestrowanych w tej infrastrukturze rynkowej opartej na DLT. Tę średnią miesięczną oblicza się jako średnią dziennych cen zamknięcia każdego instrumentu finansowego obsługiwanego przez DLT, pomnożoną przez liczbę instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, które są przedmiotem obrotu lub które są zarejestrowane w tej infrastrukturze rynkowej opartej na DLT pod tym samym międzynarodowym numerem identyfikacyjnym papierów wartościowych (ISIN).

Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT stosuje tę średnią miesięczną:

- a) przy ocenie, czy dopuszczenie do obrotu lub rejestracja nowego instrumentu finansowego obsługiwanego przez DLT w następnym miesiącu spowodowałyby, że całkowita wartość rynkowa instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT osiągnie próg, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu; oraz
- b) podejmując decyzję o uruchomieniu strategii przejścia, o której mowa w art. 7 ust. 7.

5. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT składa swojemu właściwemu organowi miesięczne sprawozdania wykazujące, że wszystkie instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT, które są dopuszczone do obrotu lub zarejestrowane w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT, nie przekraczają progów określonych w ust. 2 i 3.

6. Właściwy organ może ustalić progi niższe niż wartości określone w ust. 1 i 2. Jeżeli właściwy organ obniża próg, o którym mowa w ust. 2, wartość określoną w ust. 3 uznaje się za proporcjonalnie obniżoną.

Do celów akapitu pierwszego niniejszego ustępu właściwy organ uwzględni wielkość rynku i średnią kapitalizację instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT danego rodzaju, które zostały dopuszczone do obrotu na platformach obrotu w państwach członkowskich, w których będą świadczone usługi i prowadzona działalność, oraz uwzględni ryzyko związane z emitentami, rodzajem wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru oraz usługami i działalnością infrastruktury rynkowej opartej na DLT.

7. Rozporządzenie (UE) nr 596/2014 ma zastosowanie do instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT dopuszczonych do obrotu na MTF opartej na DLT lub w TSS opartym na DLT.

Artykuł 4

Wymogi i zwolnienia dotyczące MTF opartych na DLT

1. MTF oparta na DLT podlega wymogom mającym zastosowanie do wielostronnej platformy obrotu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 600/2014 i dyrektywy 2014/65/UE.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do tych wymogów, w odniesieniu do których firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT zostali zwolnieni na podstawie ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, pod warunkiem że ta firma inwestycyjna lub operator rynku spełniają wymogi:

- a) art. 7;
- b) ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu; oraz
- c) wszelkich środków wyrównawczych, które właściwy organ uznaje za odpowiednie, aby osiągnąć cele przepisów, w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie, lub w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.

2. Oprócz osób określonych w art. 53 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE, jeżeli wystąpi o to operator MTF opartej na DLT, właściwy organ może zezwolić temu operatorowi na dopuszczenie osób fizycznych i prawnych do zawierania transakcji na własny rachunek jako członków lub uczestników, pod warunkiem że takie osoby spełniają następujące wymogi:

- a) mają wystarczająco nieposzlakowaną opinię;
- b) posiadają wystarczający poziom umiejętności, kompetencji i doświadczenia w zakresie obrotu, w tym znajomości funkcjonowania technologii rozproszonego rejestru;
- c) nie są animatorami rynku na MTF opartej na DLT;
- d) nie stosują techniki handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości na MTF opartej na DLT;
- e) nie zapewniają innym osobom bezpośredniego dostępu elektronicznego do MTF opartej na DLT;
- f) nie zawierają transakcji na własny rachunek, realizując zlecenia klientów w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT; oraz
- g) wyrazili świadomą zgodę na obrót na MTF opartej na DLT jako członkowie lub uczestnicy i zostali poinformowani przez MTF opartą na DLT o potencjalnym ryzyku związanym z korzystaniem z jej systemów do obrotu instrumentami finansowymi obsługiwanymi przez DLT.

W przypadku udzielenia przez właściwy organ zwolnienia, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, może on wymagać dodatkowych środków dla ochrony osób fizycznych dopuszczonych do MTF opartej na DLT jako członkowie lub uczestnicy. Takie środki muszą być proporcjonalne do profilu ryzyka tych członków lub uczestników.

3. Na wniosek operatora MTF opartej na DLT właściwy organ może zwolnić tego operatora lub jego członków lub uczestników ze stosowania art. 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014.

W przypadku gdy właściwy organ udziela zwolnienia, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, MTF oparta na DLT prowadzi rejestry wszystkich transakcji zrealizowanych za pośrednictwem jej systemów. Rejestry te muszą zawierać wszystkie szczegółowe informacje określone w art. 26 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 600/2014, które są istotne mając na uwadze system wykorzystywany przez MTF opartą na DLT oraz członka lub uczestnika realizującego transakcję. MTF oparta na DLT zapewnia również, aby właściwe organy uprawnione do otrzymywania danych bezpośrednio z wielostronnej platformy obrotu zgodnie z art. 26 tego rozporządzenia miały bezpośredni i natychmiastowy dostęp do tych szczegółowych informacji. W celu uzyskania dostępu do tych rejestrów taki właściwy organ dopuszcza się do MTF opartej na DLT jako uczestnika pełniącego rolę obserwującego organu regulacyjnego.

Właściwy organ bez zbędnej zwłoki udostępni ESMA wszelkie informacje, do których uzyskał dostęp zgodnie z niniejszym artykułem.

4. W przypadku gdy operator MTF opartej na DLT występuje o zwolnienie na podstawie ust. 2 lub 3, wykazuje on, że zwolnienie, o które wystąpiono, jest:

- a) proporcjonalne do technologii rozproszonego rejestru i uzasadnione jej wykorzystywaniem; oraz
- b) ogranicza się do MTF opartej na DLT i nie obejmuje jakichkolwiek innych MTF prowadzonych przez tego operatora.

5. Ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do CDPW prowadzącego TSS oparty na DLT zgodnie z art. 6 ust. 2.

6. ESMA przygotowuje wytyczne dotyczące środków wyrównawczych, o których mowa w ust. 1 akapit drugi lit. c).

Artykuł 5

Wymogi i zwolnienia dotyczące SS opartych na DLT

1. CDPW prowadzący SS oparty na DLT podlega wymogom mającym zastosowanie do CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do tych wymogów, w odniesieniu do których CDPW prowadzący SS oparty na DLT został zwolniony na podstawie ust. 2–9 niniejszego artykułu, pod warunkiem że ten CDPW spełnia wymogi:

- a) art. 7;
- b) ust. 2–10 niniejszego artykułu; oraz
- c) wszelkich środków wyrównawczych, które właściwy organ uznaje za odpowiednie, aby osiągnąć cele przepisów, w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie, lub w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.

2. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zwolnić ten CDPW ze stosowania art. 2 ust. 1 pkt 4, 9 lub 28, lub art. 3, 37 lub 38 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że ten CDPW:

- a) wykáže, że korzystanie z „rachunku papierów wartościowych” zdefiniowanego w art. 2 ust. 1 pkt 28 tego rozporządzenia lub korzystanie z formy zapisu księgowego przewidzianej w art. 3 tego rozporządzenia jest niezgodne z korzystaniem z konkretnej technologii rozproszonego rejestru;
- b) zaproponuje środki wyrównawcze, aby osiągnąć cele przepisów, w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie, oraz zapewni co najmniej, aby:
 - (i) instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT były rejestrowane w rozproszonym rejestrze;
 - (ii) liczba instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT w ramach emisji lub części emisji zarejestrowanych przez CDPW prowadzący SS oparty na DLT była równa łącznej sumie instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT składających się na taką emisję lub część emisji zarejestrowanych w rozproszonym rejestrze w danym momencie;
 - (iii) prowadził rejestry umożliwiające CDPW prowadzącemu SS oparty na DLT w danym momencie bezzwłoczne oddzielenie instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT członka, uczestnika, emitenta lub klienta od instrumentów finansowych jakiegokolwiek innego członka, uczestnika, emitenta lub klienta; oraz
 - (iv) nie pozwalał na przekroczenie stanu rachunku papierów wartościowych, na salda ujemne ani na niewłaściwe tworzenie lub usuwanie papierów wartościowych.

3. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zwolnić ten CDPW ze stosowania art. 6 lub 7 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że ten CDPW zapewni co najmniej – za pomocą solidnych procedur i uzgodnień – aby SS oparty na DLT:

- a) umożliwiał jasne, dokładne i terminowe potwierdzenie szczegółów transakcji dotyczących instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, w tym wszelkich płatności dokonywanych w odniesieniu do instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, a także zwolnienie z wszelkiego zabezpieczenia w odniesieniu do tych instrumentów lub żądań zabezpieczenia w odniesieniu do instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT; oraz

b) zapobiegał przypadkom nieprzeprowadzenia rozrachunku albo zajmował się przypadkami nieprzeprowadzenia rozrachunku, jeżeli nie można im zapobiec.

4. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zwolnić ten CDPW ze stosowania art. 19 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 wyłącznie w odniesieniu do zlecenia na zasadzie outsourcingu osobie trzeciej wykonania usługi podstawowej, pod warunkiem że stosowanie tego artykułu jest niezgodne z wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru przewidzianej przez SS oparty na DLT prowadzony przez ten CDPW.

5. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zezwolić temu CDPW na dopuszczenie osób fizycznych i prawnych innych niż te wymienione w art. 2 lit. f) dyrektywy 98/26/WE jako uczestników SS opartego na DLT, pod warunkiem że osoby te:

- a) mają wystarczająco nieposzlakowaną opinię;
- b) posiadają wystarczający poziom umiejętności, kompetencji, doświadczenia i wiedzy w zakresie rozrachunku, funkcjonowania technologii rozproszonego rejestru i oceny ryzyka; oraz
- c) wyraziły świadomą zgodę na objęcie ich systemem pilotażowym przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu oraz zostały odpowiednio poinformowane o jego eksperymentalnym charakterze i związanym z nim potencjalnym ryzyku.

6. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zwolnić ten CDPW ze stosowania art. 33, 34 lub 35 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że ten CDPW zaproponuje środki wyrównawcze, aby osiągnąć cele tych artykułów, oraz zapewni co najmniej, aby:

- a) SS oparty na DLT podał do wiadomości publicznej kryteria uczestnictwa umożliwiające sprawiedliwy i otwarty dostęp dla wszystkich osób, które zamierzają zostać uczestnikami, i aby kryteria te były przejrzyste, obiektywne i niedyskryminacyjne; oraz
- b) SS oparty na DLT podał do wiadomości publicznej ceny i opłaty związane ze świadczonymi przez siebie usługami rozrachunkowymi.

7. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zwolnić ten CDPW ze stosowania art. 39 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że ten CDPW zaproponuje środki wyrównawcze, aby osiągnąć cele tego artykułu, oraz zapewni co najmniej – za pomocą solidnych procedur i uzgodnień – aby:

- a) SS oparty na DLT rozliczał transakcje na instrumentach finansowych obsługiwanych przez DLT w czasie zbliżonym do rzeczywistego lub śróddziennego, a w każdym razie nie później niż drugiego dnia roboczego po zawarciu transakcji;
- b) SS oparty na DLT podał do wiadomości publicznej zasady regulujące system rozrachunku; oraz
- c) SS oparty na DLT ograniczał każde ryzyko wynikające z niewyznaczenia SS opartego na DLT jako systemu do celów dyrektywy 98/26/WE, w szczególności w odniesieniu do postępowań upadłościowych.

Do celów prowadzenia SS opartego na DLT definicja CDPW zawarta w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 jako osoby prawnej prowadzącej system rozrachunku papierów wartościowych nie może skutkować tym, że państwa członkowskie są zobowiązane do wyznaczenia i zgłoszenia SS opartego na DLT jako systemu rozrachunku papierów wartościowych zgodnie z dyrektywą 98/26/WE. Jednakże państwom członkowskim nie uniemożliwia się wyznaczenia SS opartego na DLT i zgłoszenia go jako systemu rozrachunku papierów wartościowych zgodnie z dyrektywą 98/26/WE w przypadku gdy SS oparty na DLT spełnia wymogi tej dyrektywy.

W przypadku gdy SS oparty na DLT nie został wyznaczony i zgłoszony jako system rozrachunku papierów wartościowych zgodnie z dyrektywą 98/26/WE, CDPW prowadzący ten SS oparty na DLT proponuje środki wyrównawcze w celu ograniczenia ryzyka wynikającego z niewypłacalności.

8. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zwolnić ten CDPW ze stosowania art. 40 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że ten CDPW rozlicza w oparciu o dostawę za płatność.

Rozrachunku płatności dokonuje się za pomocą pieniądza banku centralnego, w tym w formie tokenów, gdy jest to praktyczne i dostępne, lub – gdy jest to niepraktyczne i niedostępne – za pomocą rachunku CDPW zgodnie z tytułem IV rozporządzenia (UE) nr 909/2014 lub za pomocą pieniądza banku komercyjnego, w tym w formie tokenów, zgodnie z tym tytułem, lub przy użyciu „tokenów będących pieniądzem elektronicznym”.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego niniejszego ustępu tytuł IV rozporządzenia (UE) nr 909/2014 nie ma zastosowania do instytucji kredytowej w przypadku gdy dokonuje ona rozrachunku płatności z wykorzystaniem pieniądza banku komercyjnego na rzecz infrastruktury rynkowej opartej na DLT, która rejestruje instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT, których całkowita wartość rynkowa w momencie początkowego rejestrowania nowego instrumentu finansowego obsługiwane przez DLT, obliczona zgodnie z art. 3 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, nie przekracza 6 mld EUR.

W przypadku gdy rozrachunek dokonywany jest z wykorzystaniem pieniądza banku komercyjnego przekazanego przez instytucję kredytową, do której nie ma zastosowania tytuł IV rozporządzenia (UE) nr 909/2014 na podstawie akapitu trzeciego niniejszego ustępu, lub w przypadku gdy rozrachunek płatności odbywa się z wykorzystaniem „tokenów będących pieniądzem elektronicznym”, CDPW prowadzący SS oparty na DLT identyfikuje, mierzy, monitoruje, zarządza i minimalizuje wszelkie ryzyka wynikające z korzystania z takich środków.

Usługi związane z „tokenami będącymi pieniądzem elektronicznym”, które są równoważne z usługami wymienionymi w sekcji C lit. b) i c) załącznika do rozporządzenia (UE) nr 909/2014, świadczone są przez CDPW prowadzący SS oparty na DLT zgodnie z tytułem IV rozporządzenia (UE) nr 909/2014 lub przez instytucję kredytową.

9. Na wniosek CDPW prowadzącego SS oparty na DLT właściwy organ może zwolnić ten CDPW ze stosowania art. 50, 51 lub 53 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że ten CDPW wykaże, że korzystanie z technologii rozproszonego rejestru jest niezgodne z dotychczasowymi systemami innych CDPW lub innych infrastruktur rynkowych lub że udzielenie dostępu innemu CDPW lub dostępu innej infrastrukturze rynkowej wykorzystującej dotychczasowe systemy spowodowałoby nieproporcjonalne koszty, biorąc pod uwagę skalę działalności SS opartego na DLT.

W przypadku gdy CDPW prowadzący SS oparty na DLT został zwolniony zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, udziela on dostępu do swojego SS opartego na DLT innym operatorom SS opartych na DLT lub innym operatorom TSS opartych na DLT. CDPW prowadzący SS oparty na DLT informuje właściwy organ o swoim zamiarze udzielenia takiego dostępu. Właściwy organ może zakazać takiego dostępu w zakresie, w jakim dostęp ten byłby szkodliwy dla stabilności systemu finansowego Unii lub systemu finansowego danego państwa członkowskiego.

10. W przypadku gdy CDPW prowadzący SS oparty na DLT występuje o zwolnienie na podstawie ust. 2–9, musi on wykazać, że zwolnienie, o które wystąpiono, jest:

- a) proporcjonalne do technologii rozproszonego rejestru i uzasadnione wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru; oraz
- b) dotyczy wyłącznie SS opartego na DLT i nie obejmuje systemu rozrachunku papierów wartościowych prowadzonego przez ten sam CDPW.

11. Ust. 2–10 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do firmy inwestycyjnej lub operatora rynku prowadzących TSS oparty na DLT zgodnie z art. 6 ust. 1.

12. ESMA przygotowuje wytyczne dotyczące środków wyrównawczych, o których mowa w ust. 1 akapit drugi lit. c) niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Wymogi i zwolnienia dotyczące TSS opartego na DLT

1. Firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący TSS oparty na DLT podlega:

- a) wymogom mającym zastosowanie do wielostronnej platformy obrotu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 600/2014 i dyrektywy 2014/65/UE; oraz
- b) odpowiednio – wymogom mającym zastosowanie do CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014, z wyjątkiem art. 9, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 28, 31, 42, 43, 44, 46 i 47 tego rozporządzenia.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do tych wymogów, w odniesieniu do których firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący TSS oparty na DLT zostali zwolnieni na podstawie art. 4 ust. 2 i 3 oraz art. 5 ust. 2–9, pod warunkiem że ta firma inwestycyjna lub operator rynku spełniają wymogi:

- a) art. 7;
- b) art. 4 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 5 ust. 2–10; oraz

- c) wszelkich środków wyrównawczych, które właściwy organ uznaje za odpowiednie, aby osiągnąć cele przepisów, w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie, lub w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.
2. CDPW prowadzący TSS oparty na DLT podlega:
- a) wymogom mającym zastosowanie do CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014; oraz
- b) odpowiednio wymogom mającym zastosowanie do wielostronnej platformy obrotu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 600/2014 i dyrektywy 2014/65/UE, z wyjątkiem art. 5–13 tej dyrektywy.

Akapit pierwszy niniejszego ustępu nie ma zastosowania do tych wymogów, w odniesieniu do których CDPW prowadzący TSS oparty na DLT został zwolniony na podstawie art. 4 ust. 2 i 3 oraz art. 5 ust. 2–9, pod warunkiem że ten CDPW spełnia wymogi:

- a) art. 7;
- b) art. 4 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 5 ust. 2–10; oraz
- c) wszelkich środków wyrównawczych, które właściwy organ uznaje za odpowiednie, aby osiągnąć cele przepisów, w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie, lub w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.

Artykuł 7

Dodatkowe wymogi dla infrastruktur rynkowych opartych na DLT

1. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT ustanawiają jasne i szczegółowe biznesplany opisujące sposób, w jaki zamierzają świadczyć usługi i prowadzić działalność, w tym opisujące ich pracowników o kluczowym znaczeniu, aspekty techniczne oraz korzystanie z technologii rozproszonego rejestru, a także informacje wymagane na podstawie ust. 3.

Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT podają również do wiadomości publicznej aktualną, jasną i szczegółową dokumentację pisemną, określającą zasady, na jakich działają infrastruktury rynkowe oparte na DLT i ich operatorzy, w tym postanowienia prawne określające prawa, obowiązki, odpowiedzialność i zobowiązania operatorów infrastruktur rynkowych opartych na DLT, a także członków, uczestników, emitentów i klientów korzystających z ich infrastruktury rynkowej opartej na DLT. Takie postanowienia prawne określają prawo właściwe, wszelkie mechanizmy rozstrzygania sporów przed rozpoczęciem postępowania sądowego, wszelkie środki ochrony w razie niewypłacalności zgodnie z dyrektywą 98/26/WE oraz sądy, do których można wnosić powództwo. Operatorzy infrastruktury rynkowej opartej na DLT mogą podać swoją pisemną dokumentację do wiadomości publicznej za pomocą środków elektronicznych.

2. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT ustanawiają lub, w stosownych przypadkach, dokumentują zasady funkcjonowania technologii rozproszonego rejestru, z której korzystają, w tym zasady dostępu do rozproszonego rejestru, zasady dotyczące udziału węzłów zatwierdzających, rozwiązywania potencjalnych konfliktów interesów oraz zarządzania ryzykiem, w tym wszelkie środki ograniczające ryzyko w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej;

3. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT udzielają swoim członkom, uczestnikom, emitentom i klientom na swojej stronie internetowej jasnych i jednoznacznych informacji na temat sposobu wykonywania przez operatorów ich funkcji, świadczenia usług i prowadzenia działalności, a także informacji na temat różnic między ich funkcjami, usługami i działalnością a funkcjami, usługami i działalnością prowadzonymi przez wielostronną platformę obrotu lub system rozrachunku papierów wartościowych, który nie jest oparty na technologii rozproszonego rejestru. Informacje te obejmują rodzaj wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru.

4. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT zapewniają, aby ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa związane z korzystaniem z ich technologii rozproszonego rejestru były proporcjonalne do charakteru, skali i złożoności ich działalności. Rozwiązania te muszą zapewniać ciągłość i stałą przejrzystość, dostępność, niezawodność i bezpieczeństwo ich usług i działalności, w tym niezawodność inteligentnych umów stosowanych w infrastrukturze rynkowej opartej na DLT. Rozwiązania te muszą również zapewniać integralność, bezpieczeństwo i poufność wszelkich przechowywanych przez tych operatorów danych oraz zapewniać dostępność tych danych i dostęp do nich.

Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT muszą dysponować specjalnymi procedurami dotyczącymi zarządzania ryzykiem operacyjnym związanym z ryzykami wynikającymi z korzystania z technologii rozproszonego rejestru i kryptoaktywów oraz sposobu postępowania z tymi ryzykami w przypadku ich wystąpienia.

Aby ocenić wiarygodność ogólnych rozwiązań w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa infrastruktury rynkowej opartej na DLT, właściwy organ może wymagać przeprowadzenia audytu tych rozwiązań. Jeśli właściwy organ wymaga audytu, wyznacza niezależnego audytora do jego przeprowadzenia. Koszty takiego audytu ponosi infrastruktura rynkowa oparta na DLT.

5. W przypadku gdy operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT zapewnia przechowywanie środków finansowych, zabezpieczeń lub instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT członków, uczestników emitentów lub klientów, a także zapewnia środki dostępu do takich zasobów, w tym w postaci kluczy kryptograficznych, operator ten musi dysponować odpowiednimi rozwiązaniami, aby uniemożliwić wykorzystywanie tych zasobów na własny rachunek operatora bez wcześniejszej wyraźnej pisemnej zgody danego uczestnika, członka, emitenta lub klienta, która może być wyrażona za pomocą środków elektronicznych.

Operatorzy infrastruktury rynkowej opartej na DLT prowadzą bezpieczną, dokładną, wiarygodną i możliwą do odzyskania dokumentację dotyczącą środków finansowych, zabezpieczeń i instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, utrzymywanych przez ich infrastrukturę rynkową opartą na DLT dla ich członków, uczestników, emitentów lub klientów, a także dokumentację dotyczącą środków dostępu do tych środków finansowych, zabezpieczeń i instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT.

Operatorzy infrastruktury rynkowej opartej na DLT oddzielają środki finansowe, zabezpieczenia i instrumenty finansowe obsługiwane przez DLT członków, uczestników, emitentów lub klientów korzystających z infrastruktury rynkowej opartej na DLT, a także środki dostępu do takich zasobów, od tych należących do operatora, a także od tych należących do innych członków, uczestników, emitentów i klientów.

Ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa, o których mowa w ust. 4, zapewniają ochronę tych środków finansowych, zabezpieczeń i instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, utrzymywanych przez jego infrastrukturę rynkową opartą na DLT dla ich członków, uczestników, emitentów lub klientów, a także środków dostępu do nich, przed nieuprawnionym dostępem, hakowaniem, degradacją, utratą, cyberatakiem, kradzieżą, oszustwem, zaniedbaniem oraz innymi poważnymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu.

6. W przypadku utraty środków finansowych, utraty zabezpieczeń lub utraty instrumentu finansowego obsługiwanego przez DLT operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT, który utracił środki finansowe, zabezpieczenia lub instrument finansowy obsługiwany przez DLT, ponosi odpowiedzialność za stratę do wysokości wartości rynkowej utraconych aktywów. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT nie ponosi odpowiedzialności za stratę, jeżeli udowodni, że powstała ona w wyniku pozostającego poza jego rozsądną kontrolą zdarzenia zewnętrznego, którego skutki były nieuniknione pomimo wszelkich racjonalnych starań w celu zapobieżenia im.

Operatorzy infrastruktury rynkowej opartej na DLT ustanawiają przejrzyste i odpowiednie rozwiązania zapewniające ochronę inwestorów oraz ustanawiają mechanizmy rozpatrywania skarg klientów i procedury odszkodowawcze lub naprawcze w przypadku strat inwestorów w wyniku jakichkolwiek okoliczności, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, lub w wyniku zaprzestania działalności z powodu którejkolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 8 ust. 13, art. 9 ust. 11 i art. 10 ust. 10.

W celu zapewnienia ochrony inwestorów właściwe organy mogą indywidualnie dla każdego przypadku zdecydować o wymaganiu od operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT dodatkowych ostrożnościowych środków bezpieczeństwa w postaci funduszy własnych lub polisy ubezpieczeniowej, jeżeli właściwy organ ustali, że potencjalna odpowiedzialność za szkody wyrządzone klientom operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT w wyniku którejkolwiek z okoliczności, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, nie jest odpowiednio objęta wymogami ostrożnościowymi przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 ⁽¹⁸⁾, dyrektywie 2014/65/UE lub dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 ⁽¹⁹⁾.

7. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT ustanawia i podaje do wiadomości publicznej jasną i szczegółową strategię ograniczania działalności danej infrastruktury rynkowej opartej na DLT lub przejścia z danej infrastruktury rynkowej opartej na DLT lub zaprzestania jej eksploatacji (zwaną dalej „strategią przejścia”), w tym przejścia lub powrotu operacji związanych z technologią rozproszonych rejestrów do tradycyjnych infrastruktur rynkowych, w przypadku:

a) gdy zostanie przekroczony próg, o którym mowa w art. 3 ust. 3;

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014 (Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniająca dyrektywy 2002/87/WE, 2009/65/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE i 2014/65/UE (Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 64).

- b) gdy specjalne zezwolenie lub zwolnienie udzielone na podstawie niniejszego rozporządzenia mają zostać cofnięte lub następuje w inny sposób zaprzestanie ich obowiązywania, w tym w przypadku zaprzestania obowiązywania specjalnego zezwolenia lub zwolnienia wskutek wydarzeń przewidzianych w art. 14 ust. 2; lub
- c) każdego dobrowolnego lub niedobrowolnego zaprzestania działalności przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT.

Strategia przejścia musi być gotowa do terminowego wdrożenia.

W strategii przejścia określa się sposób traktowania członków, uczestników, emitentów i klientów w przypadku takiego cofnięcia lub zaprzestania obowiązywania specjalnego zezwolenia lub zaprzestania działalności, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. W strategii przejścia określa się sposób, w jaki należy chronić klientów, w szczególności inwestorów detalicznych, przed nieproporcjonalnymi skutkami takiego cofnięcia lub zaprzestania obowiązywania specjalnego zezwolenia lub zaprzestania działalności. Strategię przejścia aktualizuje się na bieżąco, z zastrzeżeniem uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ.

W strategii przejścia określa się, co należy zrobić w przypadku przekroczenia progu, o którym mowa w art. 3 ust. 3.

8. Firmy inwestycyjne i operatorzy rynku, którym zezwolono wyłącznie na prowadzenie MTF opartej na DLT na podstawie art. 8 ust. 2 niniejszego rozporządzenia i którzy nie wskazali w swoich strategiach przejścia, że zamierzają uzyskać zezwolenie na prowadzenie wielostronnej platformy obrotu na podstawie dyrektywy 2014/65/UE, a także CDPW prowadzące TSS oparte na DLT, dokładają wszelkich starań, aby dokonać ustaleń z firmami inwestycyjnymi lub operatorami rynku prowadzącymi wielostronną platformę obrotu na podstawie dyrektywy 2014/65/UE w celu przejścia ich działalności, oraz określają te ustalenia w swoich strategiach przejścia.

9. CDPW prowadzące SS oparte na DLT, którym zezwolono wyłącznie na prowadzenie SS opartego na DLT na podstawie art. 9 ust. 2 niniejszego rozporządzenia i które nie wskazują w swoich strategiach przejścia, że zamierzają uzyskać zezwolenie na prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014, oraz firmy inwestycyjne lub operatorzy rynku prowadzący TSS oparte na DLT, dokładają wszelkich starań, aby dokonać ustaleń z CDPW prowadzącymi system rozrachunku papierów wartościowych w celu przejścia ich działalności, a także określają te ustalenia w swoich strategiach przejścia.

CDPW prowadzące system rozrachunku papierów wartościowych, które otrzymują wniosek o dokonanie ustaleń, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, udzielają odpowiedzi w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania wniosku. CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych dokonuje ustaleń w sposób niedyskryminacyjny i może pobierać uzasadnioną opłatę komercyjną w oparciu o rzeczywiste koszty. Odmawia on realizacji takiego wniosku jedynie w przypadku, gdy uzna, że ustalenia miałyby wpływ na sprawne i uporządkowane funkcjonowanie rynków finansowych lub stwarzałyby ryzyko systemowe. Podstawą odmowy nie może być utrata udziału w rynku. W przypadku odmowy realizacji wniosku informuje on na piśmie o powodach takiej odmowy operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT, który złożył wniosek.

10. Ustalenia, o których mowa w ust. 8 i 9, wprowadza się nie później niż pięć lat od dnia udzielenia specjalnego zezwolenia lub wprowadza się je wcześniej, jeżeli jest to wymagane przez właściwy organ w celu wyeliminowania jakiegokolwiek ryzyka wcześniejszego zakończenia obowiązywania specjalnego zezwolenia.

Artykuł 8

Specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT

1. Osoba prawna posiadająca zezwolenie jako firma inwestycyjna, lub posiadająca zezwolenie na prowadzenie rynku regulowanego, na podstawie dyrektywy 2014/65/UE może wystąpić o specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku gdy osoba prawna występuje o zezwolenie jako firma inwestycyjna lub o zezwolenie na prowadzenie rynku regulowanego na podstawie dyrektywy 2014/65/UE i jednocześnie występuje o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego artykułu, wyłącznie w celu prowadzenia MTF opartej na DLT, właściwy organ nie ocenia, czy wnioskodawca spełnia wymogi dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z art. 4 niniejszego rozporządzenia.

3. W przypadku gdy – o czym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu – osoba prawna występuje jednocześnie o zezwolenie jako firma inwestycyjna, lub o zezwolenie na prowadzenie rynku regulowanego, oraz o specjalne zezwolenie, przedkłada w swoim wniosku informacje wymagane na podstawie art. 7 dyrektywy 2014/65/UE, z wyjątkiem informacji, które byłyby niezbędne w celu wykazania zgodności z wymogami, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z art. 4 niniejszego rozporządzenia.

4. Wniosek o specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia musi zawierać następujące informacje:

- a) biznesplan wnioskodawcy, zasady dotyczące MTF opartej na DLT oraz wszelkie postanowienia prawne, o których mowa w art. 7 ust. 1, a także informacje dotyczące funkcjonowania, świadczenia usług i prowadzenia działalności MTF opartej na DLT, o których mowa w art. 7 ust. 3;
- b) opis funkcjonowania wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru, o której mowa w art. 7 ust. 2;
- c) opis ogólnych rozwiązań wnioskodawcy w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa, o których mowa w art. 7 ust. 4;
- d) dowody świadczące o tym, że wnioskodawca posiada wystarczające ostrożnościowe środki bezpieczeństwa, aby wykonać swoje zobowiązania i wypłacić odszkodowanie swoim klientom, o których mowa w art. 7 ust. 6 akapit trzeci;
- e) w stosownych przypadkach, opis rozwiązań w zakresie przechowywania instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT klientów, o których mowa w art. 7 ust. 5;
- f) opis rozwiązań mających na celu zapewnienie ochrony inwestorów oraz opis mechanizmów rozpatrywania skarg klientów i działań naprawczych, o których mowa w art. 7 ust. 6 akapit drugi;
- g) strategię przejścia wnioskodawcy; oraz
- h) zwolnienia, o które wnioskodawca występuje na podstawie art. 4, uzasadnienie każdego zwolnienia, wszelkie proponowane środki wyrównawcze oraz środki, jakie zamierza podjąć w celu spełnienia warunków związanych z tymi zwolnieniami.

5. Do dnia 23 marca 2023 r. ESMA opracuje wytyczne w celu ustanowienia standardowych formularzy, formatów i wzorów do celów ust. 4.

6. W ciągu 30 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku o specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT właściwy organ ocenia kompletność wniosku. Jeżeli wniosek nie jest kompletny, właściwy organ określa termin przekazania brakujących lub jakichkolwiek dodatkowych informacji przez wnioskodawcę. Gdy właściwy organ uzna, że wniosek jest kompletny, informuje o tym wnioskodawcę.

Gdy tylko właściwy organ uzna wniosek za kompletny, przesyła kopię tego wniosku ESMA.

7. W przypadku gdy jest to konieczne do promowania spójności i proporcjonalności zwolnień lub gdy jest to niezbędne do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej, ESMA przekazuje właściwemu organowi niewiążącą opinię na temat zwolnień, o które wystąpiono, lub na temat adekwatności rodzaju technologii rozproszonego rejestru wykorzystywanej do celów niniejszego rozporządzenia, w terminie 30 dni kalendarzowych od otrzymania kopii tego wniosku.

Przed wydaniem niewiążącej opinii ESMA konsultuje się z właściwymi organami pozostałych państw członkowskich oraz w jak największym stopniu uwzględnia ich stanowiska przy wydawaniu swojej opinii.

W przypadku gdy ESMA wyda niewiążącą opinię, właściwy organ należycie uwzględni tę opinię i na wniosek ESMA przekazuje mu oświadczenie dotyczące wszelkich znaczących odstępstw od tej opinii. Opinia ESMA i oświadczenie właściwego organu nie są podawane do wiadomości publicznej.

8. Do dnia 24 marca 2025 r. ESMA opracuje wytyczne w celu promowania spójności i proporcjonalności:

- a) zwolnień udzielanych operatorom MTF opartych na DLT w całej Unii, w tym w kontekście oceny adekwatności różnych rodzajów technologii rozproszonego rejestru wykorzystywanych przez operatorów MTF opartych na DLT do celów niniejszego rozporządzenia; oraz
- b) korzystania z możliwości przewidzianej w art. 3 ust. 6.

Wytyczne te zapewniają ochronę inwestorów, integralność rynku i stabilność finansową.

ESMA okresowo aktualizuje te wytyczne.

9. W ciągu 90 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku o specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT właściwy organ dokonuje oceny wniosku i decyduje, czy udzielić specjalnego zezwolenia. W przypadku gdy wnioskodawca występuje jednocześnie o zezwolenie na podstawie dyrektywy 2014/65/UE oraz o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego rozporządzenia, okres oceny może zostać przedłużony o kolejny okres nie dłuższy niż okres określony w art. 7 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE.

10. Bez uszczerbku dla art. 7 i 44 dyrektywy 2014/65/UE właściwy organ odmawia udzielenia specjalnego zezwolenia na prowadzenie MTF opartej na DLT, jeżeli istnieją podstawy, by sądzić, że:

- a) istnieją znaczące ryzyka dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, na które nie odpowiedział i których nie ograniczył wnioskodawca;
- b) specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT oraz zwolnienia, o które wystąpiono, mają na celu obejście wymogów prawnych lub regulacyjnych; lub
- c) operator MTF opartej na DLT nie będzie w stanie przestrzegać mających zastosowanie przepisów prawa Unii lub przepisów prawa krajowego wykraczających poza zakres prawa Unii, lub nie umożliwi swoim użytkownikom przestrzegania tych przepisów.

11. Specjalne zezwolenie jest ważne w całej Unii przez okres do sześciu lat od dnia wydania. Specjalne zezwolenie określa zwolnienia udzielone zgodnie z art. 4, wszelkie środki wyrównawcze oraz wszelkie niższe progi określone przez właściwy organ zgodnie z art. 3 ust. 6.

Właściwy organ niezwłocznie informuje ESMA o udzieleniu, odmowie udzielenia lub cofnięciu specjalnego zezwolenia na podstawie niniejszego artykułu, w tym o wszelkich kwestiach określonych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

ESMA publikuje na swojej stronie internetowej:

- a) wykaz MTF opartych na DLT, daty rozpoczęcia i zakończenia obowiązywania ich specjalnych zezwoleń, wykaz udzielonych każdej z nich zwolnień oraz wszelkie niższe progi określone przez właściwe organy dla każdej z nich; oraz
- b) łączną liczbę wniosków o zwolnienia, które zostały złożone na podstawie art. 4, ze wskazaniem liczby i rodzajów zwolnień udzielonych lub których udzielenia odmówiono, wraz z uzasadnieniami wszelkich odmów.

Informacje, o których mowa w akapicie trzecim lit. b), publikuje się z zachowaniem anonimowości.

12. Bez uszczerbku dla art. 8 i 44 dyrektywy 2014/65/UE, właściwy organ cofa specjalne zezwolenie lub wszelkie powiązane zwolnienia w przypadku gdy:

- a) wykryto wadę w funkcjonowaniu wykorzystywanego rodzaju technologii rozproszonego rejestru lub w usługach i działalności prowadzonych przez operatora MTF opartej na DLT, która stanowi ryzyko dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, a dane ryzyko przewyższa korzyści płynące z usług i działalności objętych eksperymentem;
- b) operator MTF opartej na DLT naruszył warunki związane ze zwolnieniami;
- c) operator MTF opartej na DLT dopuścił do obrotu instrumenty finansowe, które nie spełniają warunków określonych w art. 3 ust. 1;
- d) operator MTF opartej na DLT przekroczył próg, o którym mowa w art. 3 ust. 2;
- e) operator MTF opartej na DLT przekroczył próg, o którym mowa w art. 3 ust. 3, i nie uruchomił strategii przejścia; lub
- f) operator MTF opartej na DLT uzyskał specjalne zezwolenie lub powiązane zwolnienia na podstawie informacji wprowadzających w błąd lub istotnego pominięcia.

13. W przypadku gdy operator MTF opartej na DLT zamierza wprowadzić istotną zmianę w funkcjonowaniu wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru lub w usługach lub działalności tego operatora, a ta istotna zmiana wymaga nowego specjalnego zezwolenia, nowego zwolnienia lub zmiany jednego lub większej liczby istniejących zwolnień lub jakichkolwiek warunków związanych ze zwolnieniem operatora, operator MTF opartej na DLT występuje o nowe specjalne zezwolenie, zwolnienie lub zmianę.

W przypadku gdy operator MTF opartej na DLT występuje o nowe specjalne zezwolenie, zwolnienie lub zmianę, stosuje się procedurę określoną w art. 4. Rozpatrzeniem tego wniosku zajmuje się właściwy organ zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 9

Specjalne zezwolenie na prowadzenie SS opartego na DLT

1. Osoba prawna posiadająca zezwolenie jako CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 może wystąpić o specjalne zezwolenie na prowadzenie SS opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku gdy osoba prawna występuje o zezwolenie jako CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 i jednocześnie występuje o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego artykułu, wyłącznie w celu prowadzenia SS opartego na DLT, właściwy organ nie ocenia, czy wnioskodawca spełnia te wymogi rozporządzenia (UE) nr 909/2014, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z art. 5 niniejszego rozporządzenia.

3. W przypadku gdy – o czym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu – osoba prawna występuje jednocześnie o zezwolenie jako CDPW oraz o specjalne zezwolenie, przedkłada w swoim wniosku informacje, o których mowa w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, z wyjątkiem informacji, które byłyby niezbędne w celu wykazania zgodności z wymogami, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z art. 5 niniejszego rozporządzenia.

4. Wniosek o specjalne zezwolenie na prowadzenie SS opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia musi zawierać następujące informacje:

- a) biznesplan wnioskodawcy, zasady dotyczące SS opartego na DLT oraz wszelkie postanowienia prawne, o których mowa w art. 7 ust. 1, a także informacje dotyczące funkcjonowania, świadczenia usług i prowadzenia działalności SS opartego na DLT, o których mowa w art. 7 ust. 3;
- b) opis funkcjonowania wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru, o której mowa w art. 7 ust. 2;
- c) opis ogólnych rozwiązań wnioskodawcy w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa, o których mowa w art. 7 ust. 4;
- d) dowody świadczące o tym, że wnioskodawca posiada wystarczające ostrożnościowe środki bezpieczeństwa, aby wykonać swoje zobowiązania i wypłacić odszkodowanie swoim klientom, o czym mowa w art. 7 ust. 6 akapit trzeci;
- e) w stosownych przypadkach, opis rozwiązań w zakresie przechowywania instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT klientów, o których mowa w art. 7 ust. 5;
- f) opis rozwiązań mających na celu zapewnienie ochrony inwestorów oraz opis mechanizmów rozpatrywania skarg klientów i działań naprawczych, o których mowa w art. 7 ust. 6 akapit drugi;
- g) strategię przejścia wnioskodawcy; oraz
- h) zwolnienia, o które wnioskodawca występuje na podstawie art. 5, uzasadnienie każdego zwolnienia, wszelkie proponowane środki wyrównawcze oraz środki, jakie zamierza podjąć w celu spełnienia warunków związanych z tymi zwolnieniami.

5. Do dnia 23 marca 2023 r. ESMA opracuje wytyczne w celu ustanowienia standardowych formularzy, formatów i wzorów do celów ust. 4.

6. W ciągu 30 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku o specjalne zezwolenie na prowadzenie SS opartego na DLT właściwy organ sprawdza kompletność wniosku. Jeżeli wniosek nie jest kompletny, właściwy organ określa termin przekazania brakujących lub wszelkich dodatkowych informacji przez wnioskodawcę. Gdy właściwy organ uzna, że wniosek jest kompletny, informuje o tym wnioskodawcę.

Gdy tylko właściwy organ uzna wniosek za kompletny, przesyła kopię tego wniosku:

- a) ESMA; oraz
- b) odpowiednim organom określonym w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 909/2014.

7. W przypadku gdy jest to konieczne do promowania spójności i proporcjonalności zwolnień lub gdy jest to niezbędne do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej, ESMA przekazuje właściwemu organowi niewiążącą opinię na temat zwolnień, o które wystąpiono, lub na temat adekwatności rodzaju technologii rozproszonego rejestru wykorzystywanej do celów niniejszego rozporządzenia, w terminie 30 dni kalendarzowych od otrzymania kopii tego wniosku.

Przed wydaniem niewiążącej opinii ESMA konsultuje się z właściwymi organami pozostałych państw członkowskich oraz w jak największym stopniu uwzględnia ich stanowiska przy wydawaniu swojej opinii.

W przypadku gdy ESMA wyda niewiążącą opinię, właściwy organ należycie uwzględni tę opinię i na wniosek ESMA przekazuje mu oświadczenie dotyczące wszelkich znaczących odstępstw od tej opinii. Opinia ESMA i oświadczenie właściwego organu nie są podawane do wiadomości publicznej.

Odpowiednie organy określone w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 przekazują właściwemu organowi niewiążącą opinię na temat cech SS opartego na DLT prowadzonego przez wnioskodawcę w terminie 30 dni kalendarzowych od otrzymania kopii tego wniosku.

8. Do dnia 24 marca 2025 r. ESMA opracuje wytyczne w celu promowania spójności i proporcjonalności:

- a) zwolnień przyznanych CDPW prowadzących SS oparte na DLT w całej Unii, w tym w kontekście oceny adekwatności różnych rodzajów technologii rozproszonego rejestru wykorzystywanych przez operatorów rynku do celów niniejszego rozporządzenia; oraz
- b) korzystania z możliwości przewidzianej w art. 3 ust. 6.

Wytyczne te zapewniają ochronę inwestorów, integralność rynku i stabilność finansową.

ESMA okresowo aktualizuje te wytyczne.

9. W ciągu 90 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku o specjalne zezwolenie na prowadzenie SS opartego na DLT właściwy organ dokonuje oceny wniosku i decyduje, czy udzielić specjalnego zezwolenia. W przypadku gdy wnioskodawca występuje jednocześnie o zezwolenie jako CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 oraz o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego rozporządzenia, okres oceny może zostać przedłużony o kolejny okres nie dłuższy niż okres określony w art. 17 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 909/2014.

10. Bez uszczerbku dla art. 17 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 właściwy organ odmawia udzielenia specjalnego zezwolenia na prowadzenie SS opartego na DLT, jeżeli istnieją podstawy, by sądzić, że:

- a) istnieją znaczące ryzyka dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, na które nie odpowiedział i których nie ograniczył wnioskodawca;
- b) specjalne zezwolenie na prowadzenie SS opartego na DLT oraz zwolnienia, o które wystąpiono, mają na celu obejście wymogów prawnych lub regulacyjnych; lub
- c) CDPW nie będzie w stanie przestrzegać mających zastosowanie przepisów prawa Unii lub przepisów prawa krajowego wykraczających poza zakres prawa Unii, lub nie umożliwi swoim użytkownikom przestrzegania tych przepisów.

11. Specjalne zezwolenie jest ważne w całej Unii przez okres do sześciu lat od dnia wydania. Specjalne zezwolenie określa zwolnienia przyznane zgodnie z art. 5, środki wyrównawcze oraz wszelkie progi określone przez właściwy organ zgodnie z art. 3 ust. 6.

Właściwy organ niezwłocznie informuje ESMA i odpowiednie organy określone w ust. 7 niniejszego artykułu o udzieleniu, odmowie udzielenia lub cofnięciu specjalnego zezwolenia na podstawie niniejszego artykułu, w tym o wszelkich kwestiach określonych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

ESMA publikuje na swojej stronie internetowej:

- a) wykaz SS opartych na DLT, daty rozpoczęcia i zakończenia obowiązywania ich specjalnych zezwoleń, wykaz udzielonych każdemu z nich zwolnień oraz wszelkie niższe progi określone przez właściwe organy dla każdego z nich; oraz
- b) łączną liczbę wniosków o zwolnienie, które zostały złożone na podstawie art. 5, ze wskazaniem liczby i rodzajów zwolnień udzielonych lub których udzielenia odmówiono, wraz z uzasadnieniami wszelkich odmów.

Informacje, o których mowa w akapicie trzecim lit. b), publikuje się z zachowaniem anonimowości.

12. Bez uszczerbku dla art. 20 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, właściwy organ cofa specjalne zezwolenie lub powiązane zwolnienia w przypadku gdy:

- a) wykryto wadę w funkcjonowaniu wykorzystywanego rodzaju technologii rozproszonego rejestru lub w usługach i działalności prowadzonych przez CDPW prowadzący SS oparty na DLT, która stanowi ryzyko dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, a dane ryzyko przewyższa korzyści płynące z usług i działalności objętych eksperymentem;
- b) CDPW prowadzący SS oparty na DLT naruszył warunki związane ze zwolnieniami;
- c) CDPW prowadzący SS oparty na DLT zarejestrował instrumenty finansowe, które nie spełniają warunków określonych w art. 3 ust. 1;
- d) CDPW prowadzący SS oparty na DLT przekroczył próg, o którym mowa w art. 3 ust. 2;
- e) CDPW prowadzący SS oparty na DLT przekroczył próg, o którym mowa w art. 3 ust. 3, i nie uruchomił strategii przejścia; lub
- f) CDPW prowadzący SS oparty na DLT uzyskał specjalne zezwolenie lub powiązane zwolnienia na podstawie informacji wprowadzających w błąd lub istotnego pominięcia.

13. W przypadku gdy CDPW prowadzący SS oparty na DLT zamierza wprowadzić istotną zmianę w funkcjonowaniu rodzaju wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru lub w usługach lub działalności tego CDPW, a ta istotna zmiana wymaga nowego specjalnego zezwolenia, nowego zwolnienia lub zmiany jednego lub większej liczby istniejących zwolnień lub jakichkolwiek warunków związanych ze zwolnieniem, CDPW prowadzący SS oparty na DLT występuje o nowe specjalne zezwolenie, zwolnienie lub zmianę.

W przypadku gdy CDPW prowadzący SS oparty na DLT występuje o nowe zezwolenie, zwolnienie lub zmianę, stosuje się procedurę określoną w art. 5. Rozpatrzeniem tego wniosku zajmuje się właściwy organ zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 10

Specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT

1. Osoba prawna posiadająca zezwolenie jako firma inwestycyjna lub posiadająca zezwolenie na prowadzenie rynku regulowanego na podstawie dyrektywy 2014/65/UE lub posiadająca zezwolenie jako CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 może wystąpić o specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku gdy osoba prawna występuje o zezwolenie jako firma inwestycyjna lub o zezwolenie na prowadzenie rynku regulowanego na podstawie dyrektywy 2014/65/UE lub jako CDPW na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 i jednocześnie występuje o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego artykułu, wyłącznie w celu prowadzenia TSS opartego na DLT, właściwy organ nie ocenia, czy wnioskodawca spełnia te wymogi dyrektywy 2014/65/UE lub rozporządzenia (UE) nr 909/2014, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z art. 6 niniejszego rozporządzenia.

3. W przypadku gdy – o czym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu – osoba prawna występuje jednocześnie z wnioskiem o zezwolenie jako firma inwestycyjna lub o zezwolenie na prowadzenie rynku regulowanego lub o zezwolenie jako CDPW, oraz o specjalne zezwolenie, przedkłada w swoim wniosku informacje wymagane na podstawie, odpowiednio, art. 7 dyrektywy 2014/65/UE lub art. 17 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, z wyjątkiem informacji, które byłyby niezbędne do wykazania zgodności z wymogami, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z art. 6 niniejszego rozporządzenia.

4. Wniosek o specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia musi zawierać następujące informacje:

- a) biznesplan wnioskodawcy, zasady dotyczące TSS opartego na DLT oraz wszelkie postanowienia prawne, o których mowa w art. 7 ust. 1, a także informacje dotyczące funkcjonowania, świadczenia usług i prowadzenia działalności TSS opartego na DLT, o których mowa w art. 7 ust. 3;
- b) opis funkcjonowania wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru, o której mowa w art. 7 ust. 2;
- c) opis ogólnych rozwiązań wnioskodawcy w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa, o których mowa w art. 7 ust. 4;
- d) dowody świadczące o tym, że wnioskodawca posiada wystarczające ostrożnościowe środki bezpieczeństwa, aby wykonać swoje zobowiązania i wypłacić odszkodowanie swoim klientom, zgodnie z art. 7 ust. 6 akapit trzeci;
- e) w stosownych przypadkach, opis rozwiązań w zakresie przechowywania instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT klientów, o których mowa w art. 7 ust. 5;
- f) opis rozwiązań mających na celu zapewnienie ochrony inwestorów oraz opis mechanizmów rozpatrywania skarg klientów i działań naprawczych, o których mowa w art. 7 ust. 6 akapit drugi;
- g) strategię przejścia wnioskodawcy; oraz
- h) zwolnienia, o które wnioskodawca występuje na podstawie art. 6, uzasadnienie każdego takiego zwolnienia, wszelkie proponowane środki wyrównawcze oraz środki, jakie zamierza podjąć w celu spełnienia warunków związanych z tymi zwolnieniami.

5. Oprócz informacji, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, wnioskodawca, który zamierza prowadzić TSS oparty na DLT jako firma inwestycyjna lub operator rynku, przedkłada informacje na temat sposobu, w jaki zamierza spełnić mające zastosowanie wymogi rozporządzenia (UE) nr 909/2014, o których mowa w art. 6 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem informacji, które byłyby niezbędne w celu wykazania zgodności z wymogami, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z tym artykułem.

Oprócz informacji, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, wnioskodawca, który zamierza prowadzić TSS oparty na DLT jako CDPW, przedkłada informacje na temat sposobu, w jaki zamierza spełnić mające zastosowanie wymogi dyrektywy 2014/65/UE, o których mowa w art. 6 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem informacji, które byłyby niezbędne w celu wykazania zgodności z wymogami, w odniesieniu do których wnioskodawca wystąpił o zwolnienie zgodnie z tym artykułem.

6. Do dnia 23 marca 2023 r. ESMA opracuje wytyczne w celu ustanowienia standardowych formularzy, formatów i wzorów do celów ust. 4.

7. W ciągu 30 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku o specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT właściwy organ sprawdza kompletność wniosku. Jeżeli wniosek nie jest kompletny, właściwy organ określa termin przekazania brakujących lub wszelkich dodatkowych informacji przez wnioskodawcę. Gdy właściwy organ uzna, że wniosek jest kompletny, informuje o tym wnioskodawcę.

Gdy tylko właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego uzna wniosek za kompletny, przesyła kopię tego wniosku:

- a) ESMA; oraz
- b) odpowiednim organom określonym w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 909/2014.

8. W przypadku gdy jest to konieczne do promowania spójności i proporcjonalności zwolnień lub gdy jest to niezbędne do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej, ESMA przekazuje właściwemu organowi niewiążącą opinię na temat zwolnień, o które wystąpiono, lub na temat adekwatności rodzaju technologii rozproszonego rejestru wykorzystywanej do celów niniejszego rozporządzenia, w terminie 30 dni kalendarzowych od otrzymania kopii tego wniosku.

Przed wydaniem niewiążącej opinii ESMA konsultuje się z właściwymi organami pozostałych państw członkowskich oraz w jak największym stopniu uwzględnia ich stanowiska przy wydawaniu swojej opinii.

W przypadku gdy ESMA wyda niewiążącą opinię, właściwy organ należycie uwzględni tę opinię i na wniosek ESMA przekazuje mu oświadczenie dotyczące wszelkich znaczących odstępstw od tej opinii. Opinia ESMA i oświadczenie właściwego organu nie są podawane do wiadomości publicznej.

Odpowiednie organy określone w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 przekazują właściwemu organowi niewiążącą opinię na temat cech TSS opartego na DLT prowadzonego przez wnioskodawcę w terminie 30 dni kalendarzowych od otrzymania kopii tego wniosku.

9. W ciągu 90 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku o specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT właściwy organ dokonuje oceny wniosku i decyduje, czy udzielić specjalnego zezwolenia. W przypadku gdy wnioskodawca występuje jednocześnie o zezwolenie na podstawie dyrektywy 2014/65/UE lub na podstawie rozporządzenia (UE) nr 909/2014 oraz o specjalne zezwolenie na podstawie niniejszego artykułu, okres oceny może zostać przedłużony o kolejny okres nie dłuższy niż okres określony, odpowiednio, w art. 7 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE lub art. 17 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 909/2014.

10. Bez uszczerbku dla art. 7 i 44 dyrektywy 2014/65/UE i art. 17 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, właściwy organ odmawia udzielenia specjalnego zezwolenia na prowadzenie TSS opartego na DLT, jeżeli istnieją podstawy, by sądzić, że:

- a) istnieją znaczące ryzyka dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, na które nie odpowiedział i których nie ograniczył wnioskodawca;
- b) specjalne zezwolenie na prowadzenie TSS opartego na DLT oraz zwolnienia, o które wystąpiono, mają na celu obejście wymogów prawnych lub regulacyjnych; lub
- c) operator TSS opartego na DLT nie będzie w stanie przestrzegać mających zastosowanie przepisów prawa Unii lub przepisów prawa krajowego wykraczających poza zakres prawa Unii, lub nie umożliwi swoim użytkownikom przestrzegania tych przepisów.

11. Specjalne zezwolenie jest ważne w całej Unii przez okres do sześciu lat od dnia wydania. Specjalne zezwolenie określa zwolnienia udzielone zgodnie z art. 6, wszelkie środki wyrównawcze oraz wszelkie niższe progi określone przez właściwy organ zgodnie z art. 3 ust. 6.

Właściwy organ niezwłocznie informuje ESMA i odpowiednie organy określone w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 o udzieleniu, odmowie udzielenia lub cofnięciu specjalnego zezwolenia na podstawie niniejszego artykułu, w tym o kwestiach określonych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

ESMA publikuje na swojej stronie internetowej:

- a) wykaz TSS opartych na DLT, daty rozpoczęcia i zakończenia obowiązywania ich specjalnych zezwoleń, wykaz udzielonych każdemu z nich zwolnień oraz wszelkie niższe progi określone przez właściwe organy dla każdego z nich; oraz
- b) łączną liczbę wniosków o zwolnienia, które zostały złożone na podstawie art. 6, ze wskazaniem liczby i rodzajów zwolnień udzielonych lub których udzielenia odmówiono, wraz z uzasadnieniami wszelkich odmów.

Informacje, o których mowa w akapicie trzecim lit. b), publikuje się z zachowaniem anonimowości.

12. Bez uszczerbku dla art. 8 i 44 dyrektywy 2014/65/UE i art. 20 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, właściwy organ cofa takie specjalne zezwolenie lub wszelkie powiązane zwolnienia w przypadku gdy:

- a) wykryto wadę w funkcjonowaniu wykorzystywanego rodzaju technologii rozproszonego rejestru lub w usługach i działalności prowadzonych przez operatora TSS opartego na DLT, która stanowi ryzyko dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, a dane ryzyko przewyższa korzyści płynące z usług i działalności objętych eksperymentem;
- b) operator TSS opartego na DLT naruszył warunki związane ze zwolnieniami;
- c) operator TSS opartego na DLT dopuścił do obrotu lub zarejestrował instrumenty finansowe, które nie spełniają warunków określonych w art. 3 ust. 1;
- d) operator TSS opartego na DLT przekroczył próg, o którym mowa w art. 3 ust. 2;
- e) operator TSS opartego na DLT przekroczył próg, o którym mowa w art. 3 ust. 3, i nie uruchomił strategii przejścia; lub
- f) operator TSS opartego na DLT uzyskał specjalne zezwolenie lub powiązane zwolnienia na podstawie informacji wprowadzających w błąd lub istotnego pominięcia.

13. W przypadku gdy operator TSS opartego na DLT zamierza wprowadzić istotną zmianę w funkcjonowaniu wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru lub w usługach lub działalności tego operatora, a ta istotna zmiana wymaga nowego specjalnego zezwolenia, nowego zwolnienia lub zmiany jednego lub większej liczby istniejących zwolnień lub jakichkolwiek warunków związanych ze zwolnieniem, operator TSS opartego na DLT występuje o nowe specjalne zezwolenie, zwolnienie lub zmianę.

W przypadku gdy operator TSS opartego na DLT występuje o nowe specjalne zezwolenie, zwolnienie lub zmianę, stosuje się procedurę określoną w art. 6. Rozpatrzeniem tego wniosku zajmuje się właściwy organ zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 11

Współpraca między operatorami infrastruktur rynkowych opartych na DLT, właściwymi organami i ESMA

1. Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) nr 909/2014 i dyrektywy 2014/65/UE, operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT współpracują z właściwymi organami.

W szczególności operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT niezwłocznie po uzyskaniu informacji o którejkolwiek z poniższych kwestii powiadamiają swoje właściwe organy o:

- a) wszelkich proponowanych istotnych zmianach w ich biznesplanie, w tym zmianach dotyczących pracowników o kluczowym znaczeniu, zasadach funkcjonowania infrastruktury rynkowej opartej na DLT i postanowieniach prawnych;
- b) wszelkich dowodach nieuprawnionego dostępu, istotnego nieprawidłowego funkcjonowania, utraty, cyberataków lub innych zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa, oszustwa, kradzieży lub innych poważnych zaniedbań obowiązków, których ofiarą stał się operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT;
- c) wszelkich istotnych zmianach w informacjach przekazywanych właściwemu organowi;
- d) wszelkich technicznych lub operacyjnych trudnościach w prowadzeniu działalności lub świadczeniu usług, podlegających specjalnemu zezwoleniu, w tym trudnościach związanych z rozwojem lub wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru oraz instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT; lub
- e) wszelkich ryzykach mających wpływ na ochronę inwestorów, integralność rynku lub stabilność finansową, które pojawiły się, a których nie przewidziano we wniosku o specjalne zezwolenie lub których nie przewidziano w czasie udzielania specjalnego zezwolenia.

O zmianach, o których mowa w akapicie drugim lit. a), powiadamia się co najmniej cztery miesiące przed planowaną zmianą, niezależnie od tego, czy proponowana istotna zmiana wymaga zmiany specjalnego zezwolenia lub powiązanych zwolnień lub warunków związanych z tymi zwolnieniami zgodnie z art. 8, 9 lub 10.

W przypadku powiadomienia go o kwestiach wymienionych w akapicie drugim lit. a)–e) właściwy organ może zobowiązać operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT do wystąpienia z wnioskiem zgodnie z art. 8 ust. 13, art. 9 ust. 13 lub art. 10 ust. 13 lub może zobowiązać operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT do podjęcia działań naprawczych, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Operatorzy infrastruktury rynkowych opartych na DLT przekazują właściwemu organowi wszelkie istotne informacje, których on wymaga.

3. Właściwy organ może wymagać podjęcia wszelkich działań naprawczych w odniesieniu do biznesplanu operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT, zasad funkcjonowania infrastruktury rynkowej opartej na DLT i postanowień prawnych w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT zdaje sprawę z wdrożenia wszelkich działań naprawczych wymaganych przez właściwy organ w swoich sprawozdaniach, o których mowa w ust. 4.

4. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT, co sześć miesięcy od dnia wydania specjalnego zezwolenia, składa sprawozdanie właściwemu organowi. Sprawozdanie to zawiera:

- a) streszczenie informacji wymienionych w ust. 1 akapit drugi;
- b) liczbę i wartość instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT dopuszczonych do obrotu na MTF opartej na DLT lub TSS opartym na DLT, liczbę i wartość instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT zarejestrowanych przez operatora SS opartego na DLT lub TSS opartego na DLT;
- c) liczbę i wartość transakcji będących przedmiotem obrotu na MTF opartej na DLT lub TSS opartym na DLT i rozliczanych przez operatora SS opartego na DLT lub TSS opartego na DLT;
- d) uzasadnioną ocenę wszelkich trudności w stosowaniu unijnych przepisów dotyczących usług finansowych lub prawa krajowego; oraz
- e) wszelkie działania podjęte w celu wdrożenia warunków związanych ze zwolnieniami lub wdrożenia wszelkich środków wyrównawczych lub działań naprawczych wymaganych przez właściwy organ.

5. ESMA pełni rolę koordynatora w odniesieniu do właściwych organów z myślą o budowaniu wspólnego rozumienia technologii rozproszonego rejestru i infrastruktury rynkowej opartej na DLT, tworzeniu wspólnej kultury nadzoru i konwergencji praktyk nadzorczych oraz zapewnieniu spójnego podejścia i konwergencji wyników w zakresie nadzoru.

Właściwe organy terminowo przekazują ESMA informacje i sprawozdania otrzymane od operatorów infrastruktury rynkowych opartych na DLT zgodnie z ust. 1, 2 i 4 niniejszego artykułu oraz informują ESMA o wszelkich środkach podjętych zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

ESMA regularnie informuje właściwe organy o:

- a) wszelkich sprawozdaniach składanych zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu;
- b) wszelkich specjalnych zezwoleniach i zwolnieniach udzielonych na podstawie niniejszego rozporządzenia, a także warunkach związanych z tymi zwolnieniami;
- c) każdej odmowie udzielenia przez właściwy organ specjalnego zezwolenia lub zwolnienia, każdym cofnięciu specjalnego zezwolenia lub zwolnienia oraz każdym zaprzestaniu działalności przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT.

6. ESMA monitoruje stosowanie specjalnych zezwoleń oraz wszelkich powiązanych zwolnień i warunków związanych z tymi zwolnieniami, a także wszelkich środków wyrównawczych lub działań naprawczych wymaganych przez właściwe organy. ESMA składa Komisji roczne sprawozdanie na temat sposobu, w jaki takie specjalne zezwolenia, zwolnienia, warunki oraz środki wyrównawcze i działania naprawcze są stosowane w praktyce.

Artykuł 12

Wyznaczanie właściwych organów

1. Właściwym organem dla firmy inwestycyjnej prowadzącej MTF opartą na DLT lub TSS opartą na DLT jest właściwy organ wyznaczony przez państwo członkowskie określone zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 55 lit. a) ppkt (ii) i (iii) dyrektywy 2014/65/UE.

2. Właściwym organem dla operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT lub TSS oparty na DLT jest właściwy organ wyznaczony przez państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba statutowa operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT lub TSS oparty na DLT, lub – jeżeli zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego operator rynku nie ma siedziby statutowej – państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba główna operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT lub TSS oparty na DLT.

3. Właściwym organem dla CDPW prowadzącego SS oparty na DLT lub TSS oparty na DLT jest właściwy organ wyznaczony przez państwo członkowskie określone zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 23 rozporządzenia (UE) nr 909/2014.

Artykuł 13

Powiadamianie o właściwych organach

Państwa członkowskie powiadamiają ESMA i Komisję o wszelkich wyznaczonych właściwych organach w rozumieniu art. 2 pkt 21 lit. c). ESMA publikuje wykaz tych właściwych organów na swojej stronie internetowej.

Artykuł 14

Sprawozdanie i przegląd

1. Do dnia 24 marca 2026 r. ESMA przedstawi Komisji sprawozdanie dotyczące:
 - a) funkcjonowania infrastruktury rynkowej opartej na DLT w całej Unii;
 - b) liczby infrastruktur rynkowych opartych na DLT;
 - c) rodzajów zwolnień, o które wystąpiły infrastruktury rynkowe oparte na DLT, oraz rodzajów udzielonych zwolnień;
 - d) liczby i wartości instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT dopuszczonych do obrotu i zarejestrowanych w infrastrukturach rynkowych opartych na DLT;
 - e) liczby i wartości transakcji będących przedmiotem obrotu lub rozliczanych w infrastrukturach rynkowych opartych na DLT;
 - f) rodzajów wykorzystywanej technologii rozproszonego rejestru oraz kwestii technicznych związanych z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru, w tym kwestii wymienionych w art. 11 ust. 1 akapit drugi lit. b), oraz wpływu korzystania z technologii rozproszonego rejestru na cele polityki klimatycznej Unii;
 - g) procedur wprowadzonych przez operatorów SS opartych na DLT i TSS opartych na DLT zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. b);
 - h) wszelkich ryzyk, słabych punktów lub braku efektywności związanych z korzystaniem z technologii rozproszonego rejestru w celu ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, w tym nowych rodzajów ryzyka prawnego, systemowego i operacyjnego, które nie są w wystarczającym stopniu uwzględnione przez unijne przepisy dotyczące usług finansowych, oraz wszelkich innych niezamierzonych skutków dla płynności, zmienności, ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej;
 - i) wszelkich ryzyk arbitrażu regulacyjnego lub problemów dotyczących równych warunków działania między infrastrukturami rynkowymi opartymi na DLT w ramach systemu pilotażowego przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu oraz między infrastrukturami rynkowymi opartymi na DLT a innymi infrastrukturami rynkowymi wykorzystującymi dotychczasowe systemy;
 - j) wszelkich kwestii związanych z interoperacyjnością między infrastrukturami rynkowymi opartymi na DLT a innymi infrastrukturami wykorzystującymi dotychczasowe systemy;
 - k) wszelkich korzyści i kosztów wynikających z korzystania z technologii rozproszonego rejestru pod względem dodatkowej płynności i finansowania przedsiębiorstw typu start-up oraz małych i średnich przedsiębiorstw, poprawy bezpieczeństwa i efektywności, zużycia energii i ograniczenia ryzyka w całym łańcuchu obrotu i rozliczeń postransakcyjnych, w tym pod względem rejestrowania i przechowywania instrumentów finansowych obsługiwanych przez DLT, identyfikowalności transakcji i zwiększonej zgodności z zasadą „znaj swojego klienta”, a także procesów przeciwdziałania praniu pieniędzy, zdarzeń korporacyjnych, bezpośredniego wykonywania praw inwestorów poprzez inteligentne umowy oraz funkcji sprawozdawczych i nadzorczych na poziomie infrastruktury rynkowej opartej na DLT;
 - l) wszelkich odmów udzielenia specjalnych zezwoleń lub zwolnień, wszelkich zmian lub cofnięć takich specjalnych zezwoleń lub zwolnień, a także wszelkich środków wyrównawczych lub działań naprawczych;

- m) wszelkich przypadków zaprzestania działalności przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT oraz przyczynach tego zaprzestania działalności;
- n) odpowiedności progów, o których mowa w art. 3 i art. 5 ust. 8, w tym potencjalnych skutków wynikających ze zwiększenia tych progów, biorąc pod uwagę w szczególności względy systemowe i różne rodzaje technologii rozproszonego rejestru; oraz
- o) ogólnej oceny kosztów i korzyści systemu pilotażowego przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu oraz zalecenia, czy i na jakich warunkach kontynuować ten system pilotażowy.

2. Na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, w terminie trzech miesięcy od otrzymania tego sprawozdania Komisja przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to zawiera ocenę kosztów i korzyści dotyczącą tego, czy system pilotażowy przewidziany w niniejszym rozporządzeniu należy:

- a) przedłużyć na kolejny okres do trzech lat;
- b) rozszerzyć na inne rodzaje instrumentów finansowych, które można emitować, rejestrować, zbywać lub przechowywać korzystając z technologii rozproszonego rejestru;
- c) zmienić;
- d) wprowadzić na stałe poprzez odpowiednie zmiany w odpowiednich unijnych przepisach dotyczących usług finansowych; lub
- e) zakończyć, w tym w odniesieniu do specjalnych zezwoleń udzielonych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

W swoim sprawozdaniu Komisja może zaproponować wszelkie stosowne zmiany w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych lub harmonizację przepisów krajowych, które ułatwiłyby korzystanie z technologii rozproszonego rejestru w sektorze finansowym, a także wszelkie środki niezbędne do przejścia infrastruktury rynkowej opartej na DLT z systemu pilotażowego przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu.

W przypadku przedłużenia tego systemu pilotażowego na kolejny okres, przewidzianego w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu, Komisja zwraca się do ESMA o złożenie dodatkowego sprawozdania zgodnie z ust. 1 nie później niż trzy miesiące przed końcem okresu przedłużenia. Po otrzymaniu tego sprawozdania Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie dodatkowe sprawozdanie zgodnie z niniejszym ustępem.

Artykuł 15

Sprawozdania okresowe

ESMA publikuje roczne sprawozdania okresowe w celu dostarczenia uczestnikom rynku informacji na temat funkcjonowania rynków, odpowiedzi na niewłaściwe zachowanie operatorów infrastruktury rynkowej opartej na DLT, przedstawienia wyjaśnień dotyczących stosowania niniejszego rozporządzenia oraz aktualizacji wcześniejszych wskazań w oparciu o ewolucję technologii rozproszonego rejestru. Sprawozdania te zawierają również ogólny opis stosowania systemu pilotażowego przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu, koncentrując się na tendencjach i pojawiających się ryzykach, i są składane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji. Pierwsze takie sprawozdanie publikuje się do dnia 24 marca 2024 r.

Artykuł 16

Zmiana w rozporządzeniu (UE) nr 600/2014

Art. 54 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 600/2014 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli Komisja uzna, że nie ma potrzeby wyłączenia giełdowych instrumentów pochodnych z zakresu zastosowania art. 35 i 36 zgodnie z art. 52 ust. 12, CCP lub system obrotu mogą – przed dniem 22 czerwca 2022 r. – zwrócić się do swojego właściwego organu o zgodę na skorzystanie z rozwiązań przejściowych. Uwzględniając ryzyko dla prawidłowego funkcjonowania danego CCP lub systemu obrotu wynikające z zastosowania praw dostępu na podstawie art. 35 lub 36 w odniesieniu do giełdowych instrumentów pochodnych, właściwy organ może zdecydować, że art. 35 lub 36 nie mają zastosowania, odpowiednio, do danego CCP lub systemu obrotu, w odniesieniu do giełdowych instrumentów pochodnych, przez okres przejściowy do dnia 3 lipca 2023 r. W przypadku gdy właściwy organ zdecyduje o zatwierdzeniu takiego okresu

przejściowego, CCP lub system obrotu nie korzystają z praw dostępu na podstawie art. 35 lub 36 w odniesieniu do giełdowych instrumentów pochodnych przez cały okres przejściowy. Właściwy organ powiadamia ESMA oraz – w przypadku CCP – kolegium właściwych organów dla tego CCP, w każdym przypadku gdy zatwierdza okres przejściowy.”.

Artykuł 17

Zmiana w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014

Art. 76 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 909/2014 otrzymuje brzmienie:

„Każdy ze środków dyscypliny rozrachunku, o których mowa w art. 7 ust. 1–13, stosuje się od dnia wejścia w życie określonego dla każdego środka dyscypliny rozrachunku w akcie delegowanym przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 7 ust. 15.”.

Artykuł 18

Zmiany w dyrektywie 2014/65/UE

W dyrektywie 2014/65/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) »instrument finansowy« oznacza instrumenty określone w załączniku I sekcja C, w tym instrumenty wyemitowane za pomocą technologii rozproszonego rejestru;”;

2) w art. 93 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Do dnia 23 marca 2023 r. państwa członkowskie przyjmą i opublikują przepisy niezbędne do wykonania art. 4 ust. 1 pkt 15 oraz przekażą je Komisji. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 23 marca 2023 r.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie, które nie są w stanie przyjąć przepisów niezbędnych do wykonania art. 4 ust. 1 pkt 15 do dnia 23 marca 2023 r., ponieważ ich krajowe procedury ustawodawcze zajmują więcej niż pięć miesięcy, korzystają z przedłużenia o maksymalnie sześć miesięcy od dnia 23 marca 2023 r., pod warunkiem że powiadomią Komisję o potrzebie skorzystania z tego przedłużenia do dnia 23 marca 2023 r.”.

Artykuł 19

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 23 marca 2023 r., z wyjątkiem:

a) art. 8 ust. 5, art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 6 i art. 17, które stosuje się od dnia 22 czerwca 2022 r.; oraz

b) art. 16, który stosuje się od dnia 4 lipca 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 maja 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
B. LE MAIRE